

PROGRAM PRIMAR

Ghid pentru trecerea de la grădiniță la școală

CUPRINS

LECȚIE INTRODUCȚIVĂ	4
UNITATEA 1. NIMENI NU E CA MINE	7
LECȚIA 2 – EU ȘI TRĂSĂTURILE MELE FIZICE	8
LECȚIA 3 – EU ȘI CALITĂȚILE MELE	10
LECȚIA 4 – MĂ SIMT BINE CU MINE!	12
LECȚIA 5 – PROIECTUL	14
EVALUARE	16
RECOMANDĂRI PENTRU PROFESORI ȘI FAMILIE	18
UNITATEA 2. VALURI DE EMOȚII	21
LECȚIA 6 – DESPRE BUCURIE	22
LECȚIA 7 – DESPRE TRISTEȚE	24
LECȚIA 8 – DESPRE FRICĂ!	26
LECȚIA 9 – DESPRE FURIE!	28
LECȚIA 10 – EMOȚII DE FIECARE ZI	30
LECȚIA 11 – PROIECT + EVALUARE	32
EVALUARE – VALURI DE EMOȚII - CE AM ÎNVĂȚAT?	34
RECOMANDĂRI PENTRU PROFESORI ȘI FAMILIE	36
UNITATEA 3. UNITATE ÎN DIVERSITATE	39
LECȚIA 12 – ȘI EU ȘI TU SUNTEM UNICI!	40
LECȚIA 13 – DEȘI DIFERIȚI, AVEM ACELEAȘI NEVOI!	42
LECȚIA 14 – DIFERIȚI, DAR LA FEL DE IMPORTANT!	44
LECȚIA 15 – CUI ACORD AJUTOR?	46
LECȚIA 16 – PE CINE RESPECT? CINE MĂ RESPECTĂ?	48
LECȚIA 17 – PROIECTUL	50
EVALUARE	52
RECOMANDĂRI PENTRU PROFESORI ȘI FAMILIE	54
UNITATEA 4. TRĂIESC ÎMPREUNĂ CU SEMENII MEI	57
LECȚIA 18 – VREAU SĂ COMUNICĂM!	58
LECȚIA 19 – CUM COMUNICĂM?	60
LECȚIA 20 – ÎNVĂȚ SĂ ASCULT!	62
LECȚIA 21 – PRIETENI DE NĂDEJDE	64
LECȚIA 22 – ÎNVĂȚ SĂ INTERACȚIONEZ	66
LECȚIA 23 – ÎMPREUNĂ SUNTEM PUTERNICI!	68
LECȚIA 24 – PROIECTUL "MAI APROAPE DE ȘCOALĂ"	70
EVALUARE – TRĂIESC ÎMPREUNĂ CU SEMENII MEI. CE AM ÎNVĂȚAT?	72
RECOMANDĂRI PENTRU PROFESORI ȘI FAMILIE	74
UNITATEA 5. AȘTEPT CU NERĂBDARE ȘCOALA!	77
LECȚIA 25 – TOTUL DESPRE CLASA PREGĂTITOARE	78
LECȚIA 26 – ÎNVĂȚ CUM SĂ ÎNVĂȚ!	80
LECȚIA 27 – ÎNVĂȚ SĂ MĂ ORGANIZEZ!	82
LECȚIA 28 – BUCURIA DE A ÎNVĂȚA	84
LECȚIA 29 – BUCURIA DE A ȘTI!	86
LECȚIA 30 – JOC ȘI ÎNVĂȚARE!	88
PROIECTUL "PĂȘESC CU ÎNCREDERE SPRE ȘCOALĂ!"	90
LECȚIA 31. EVALUARE – MĂ BUCUR SĂ ÎNVĂȚ! CE AM ÎNVĂȚAT?	92
RECOMANDĂRI PENTRU PROFESORI ȘI FAMILIE	94
PREZENTARE LECȚIE DE SINTEZĂ	97
LECȚIA 32 - ÎNCEP ȘCOALA!	98
LECȚIA 33 - EVALUARE FINALĂ	100
RECOMANDĂRI PENTRU ELEVI, PROFESORI ȘI PĂRINȚI	103
BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ	105

LECȚIE INTRODUCȚIVĂ

DEȘPRE GHIDUL PENTRU TRECEREA DE LA GRĂDINIȚĂ LA ȘCOALĂ

DESCOPĂR

1. Ana și Radu sunt elevi în școala primară. Ei îți vor fi ghizi pentru a te pregăti cât mai bine pentru școală. Privește-i cu atenție. Prin ce se aseamănă cu tine? Prin ce sunt diferiți?

EXERSEZI!

2. Răsfoiește ghidul. Ce ți-a reținut atenție? Ce te-a impresionat plăcut?

AM AFLAT!

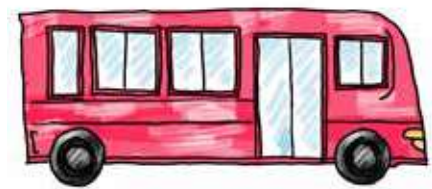

Toți copiii au dreptul la educație. Acest drept ți se asigură mergând la școală. Aici înveți să scrii, să citești, să înțelegi mai bine lumea din jur. Școala înseamnă prieteni, joacă, descoperiri.

Ghidul de față te ajută să înțelegi mai bine ce urmează să se întâmple în viitor și să te pregătești pentru acest moment.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. În călătoria de la grădiniță la școala primară vei trece prin următoarele stații! Descoperă-le împreună cu colegii!

U1. Nimeni nu e ca mine

Trăsăturile fizice, calitățile și talentele tale te fac unic/unică. Vei afla mai multe despre tine și să te apreciezi pentru ce ești, pentru ce poți să faci. Toate acestea te vor ajuta să fii încrezător/încrezătoare în viitor.

U2. Valuri de emoții

Vei învăța să recunoști emoțiile și să folosești cuvinte potrivite pentru a le denumi. Bucuria, tristețea, frica și furia fac parte din viață. E important să le acceptăm și să ne gestionăm emoțiile, acum și în viitor.

U3. Unitate în diversitate!

Vei învăța să recunoști, să apreciezi și să te bucuri de asemănările și diferențele dintre tine și ceilalți colegi/colege. Dincolo de limba vorbită, de felul în care arătam, de credința noastră, înveți că suntem oameni și avem aceleași nevoi: dragoste, respect, înțelegere!

U4. Trăiesc împreună cu semenii mei!

Vei comunica cu ceilalți colegi/colege, îi/le vei asculta și îți vei exprima opinia respectând opinia celorlalți!

Vei interacționa cu cei din jurul tău și vei descoperi ce înseamnă să fii prieten/prietenă de nădejde.

U5. Aștept cu nerăbdare școală!

Vei afla tot ce trebuie să știi despre clasa pregătitoare și despre școala primară. Vei exersa cum să te organizezi, cum să înveți ușor și temeinic. Vei fi provocat/provocată să fii curios/curioasă, determinat/determinată în ceea ce faci.

4. Pe parcursul ghidului vei avea de rezolvat sarcini diferite. Desenează pentru fiecare câte un simbol!

	Completează!		Povestește!
	Desenează!		Ascultă!
	Colorează!		Joacă-te!
	Alege		Aplică!

5. Ca să înveți mai multe despre ce înseamnă viața de elev/elevă, te invităm să iei parte la derularea câtorva proiecte. Citește despre fiecare!

U1. Acum preșcolar, mâine școlar!

Confeționezi Portofoliul meu!

PROIECTE

U2. Învăț să dăruiesc!

Participi la o campanie de strângere de obiecte!

U3. Fiecare dintre noi e o valoare

Participi la realizarea unei expoziții!

U4. Mai aproape de școală!

Te implici în proiecte în comunitatea ta!

U5. Pășesc cu încredere spre școală!

Descoperi școala!

UNITATEA 1.

NIMENI NU E CA MINE

AUTOCUNOAȘTERE ȘI STIMA DE SINE

- Te prezinți cu însușirile fizice
- Îți descoperi calitățile și pasiunile.
- Înveți să-ți valorifici punctele tari.
- Manifesti atitudine pozitivă față de sine.
- Manifesti atitudine pozitivă față de ceilalți.

PROIECT

Azi la grădiniță, mâine la școală!
paginile 14-17

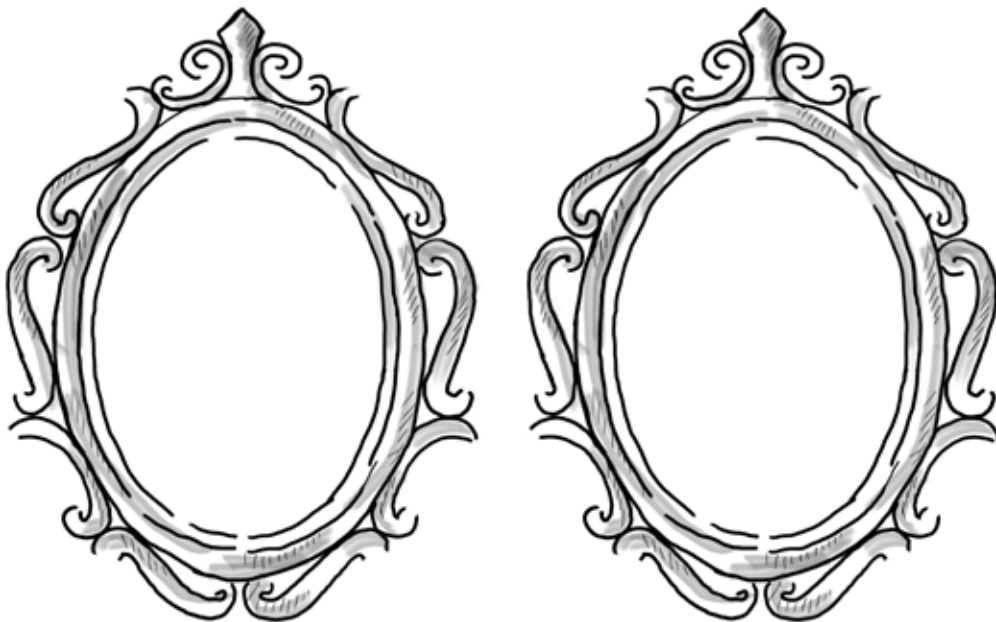
LECȚIA 2 – EU ȘI TRĂSĂTURILE MELE FIZICE

DESCOPĂR

1. Completează datele despre tine:

Nume	Prenume	Vârsta
------	---------	--------

2. Studiază-te cu atenție în oglindă. Descoperă-ți trăsăturile fizice.
3. Desenează-te pe oglindă cu carioca lavabilă realizând autoportretul!
4. Realizează o fotografie de tip selfie. Roagă un părinte să o tipărească. Lipește-o pe caiet.

EXERSEZI

5. Verbalizează trăsăturile tale fizice. Colorează-le așa cum sunt în realitate. Descrie-te folosind ce ai aflat.
6. Discută cu membri familiei tale despre trăsăturile fizice comune. Ce ai descoperit?
7. Descoperă ce înălțime și ce greutate ai.

AM AFLAT

Fiecare copil este unic. Are trăsături fizice asemănătoare sau diferite de ceilalți copii. Copiii se aseamănă și deosebesc în același timp.

Tu prin ce ești unic/unică?

Înălțimea

Greutatea

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

8. Desenează-ți colega/colegul de bancă. Cum este ea/el? Desenează-ți un prieten/o prietenă. Prin ce te asemeni și te deosebești de fiecare?

Colegul meu/colega mea

Prietenul meu/prietena mea

9. Numără colegii din clasă, apoi scrie cifra corespunzătoare:

Copii cu păr drept

Copii cu păr cret

Copii cu păr lung

Copii cu păr scurt

Copii cu păr castaniu

Copii cu păr negru

Copii cu păr blond

10. Numără, apoi desenează atâtea cercuri câți colegi au ochii de culoarea:

ACUM ȘTIU!

În data de 5 octombrie se sărbătorește Ziua Mondială a Educației.

- Tu știi ce înseamnă educație?
- Copiii au dreptul la educație. Ție cine îți asigură acest drept?

LECȚIA 3 – EU ȘI CALITĂȚILE MELE

DESCOPĂR

1. Ce trăsături crezi că au personajele ilustrate mai jos? Cum sunt ele? Cum se poartă? Prin ce fapte ne dăm seama de calitățile lor?

- Tu cu cine te asemeni? De ce?

EXERSEZI!

2. Ce calități ai? Desenează o inimă roșie în dreptul situației potrivită experienței tale. Denumeste calitatea în fiecare imagine.

- Întreabă un coleg/o colegă ce calități are. Desenează o inimă verde în dreptul imaginilor care descriu calitățile lui/ei.
- Ce ai constatat? Prin ce vă asemenați?
- Prin ce vă deosebiți?

AM AFLAT

Fiecare copil este unic. Are calități și preocupări diferite sau comune cu ale celorlalți. Fiecare copil este special așa cum este.

Care sunt cele mai importante calități ale tale?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Discută într-un grup format din 5-6 colegi/colege. Stabiliți pe rând ce pasiuni comune sau diferite aveți. Încercuiește alegerile tale. Dacă nu le recunoști în imagini, desenează-le!

4. Citește și marchează activitățile preferate de la grădiniță:

- Construcții
- Citit
- Jocuri la masă
- Jocuri în aer liber
- Arte

ACUM ȘTIU!

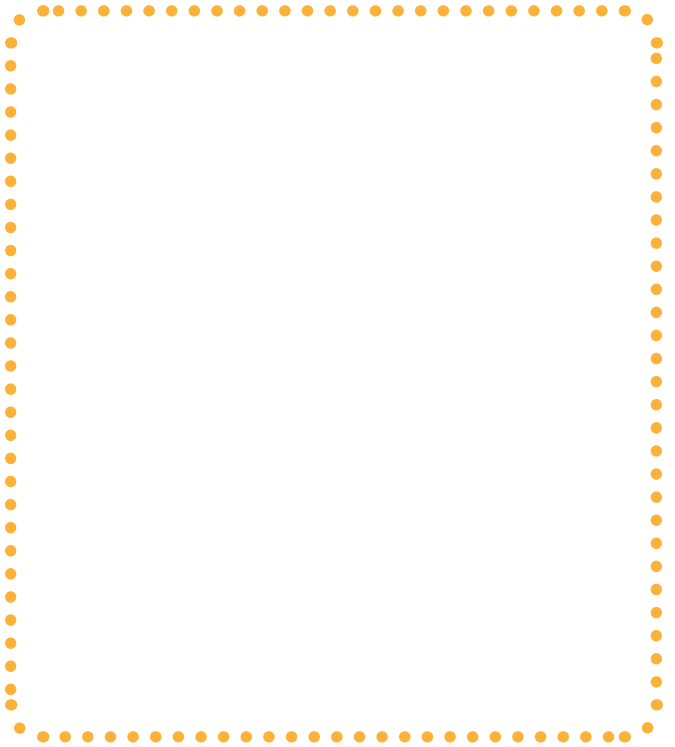
În data de 16 octombrie se sărbătorește Ziua Mondială a Alimentației.

- Tu ce alimente preferi?
- Alimentele tale preferate te ajută să crești sănătos sau dăunează sănătății?

LECȚIA 4 – MĂ SIMT BINE CU MINE!

DESCOPĂR

1. Familia ta este unică.
Desenează membrii familiei tale.
2. Desenează obiectele preferate din camera ta.

EXERSEZ!

3. Discută cu colegii pentru a răspunde întrebărilor:
 - Ce face corpul meu pentru mine?
 - Ce îmi place la corpul meu?
 - Ce mă face unic și special?
 - Ce pot face pentru a fi în formă?

AM AFLAT!

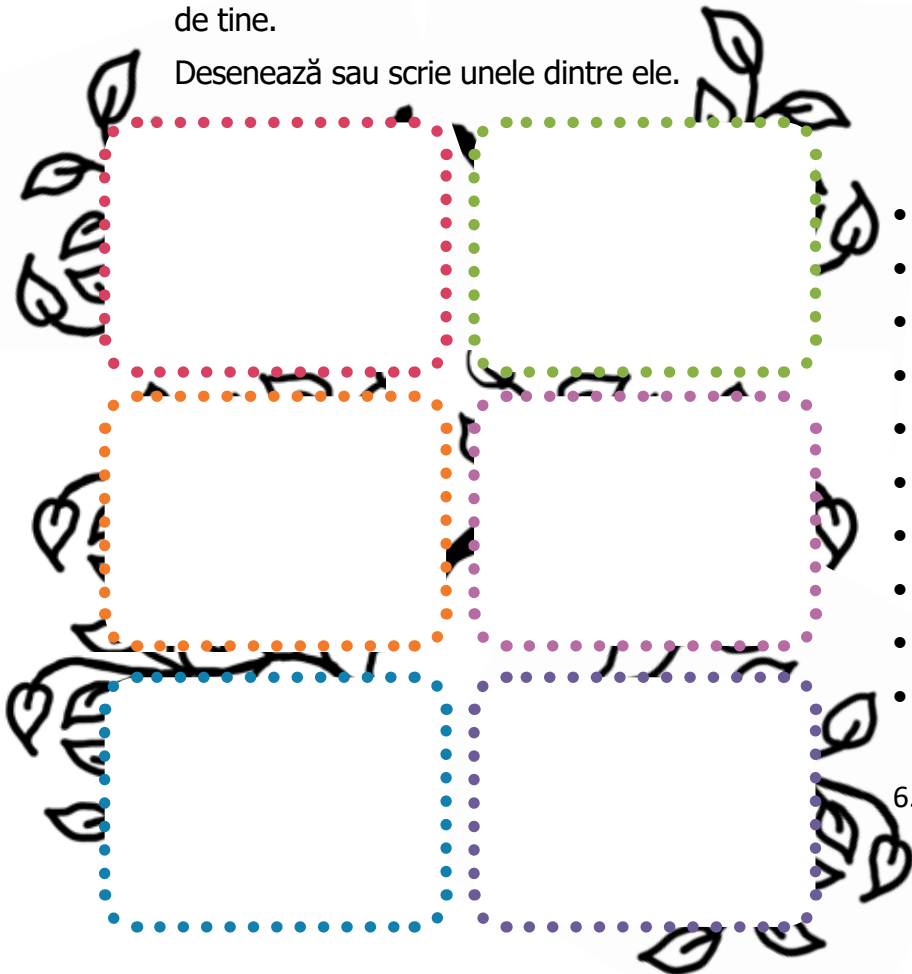
Orice copil are calități și defecte. Calitățile trebuiesc evidențiate, iar defectele acceptate. Trebuie să căutăm să ne cunoaștem, să ne decoperim și să ne punem în valoare calitățile.

Tu prin ce ești bun/bună? Dar frumos/Frumoasă?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

4. Gândește-te la motivele pentru care îți place de tine.

Desenează sau scrie unele dintre ele.

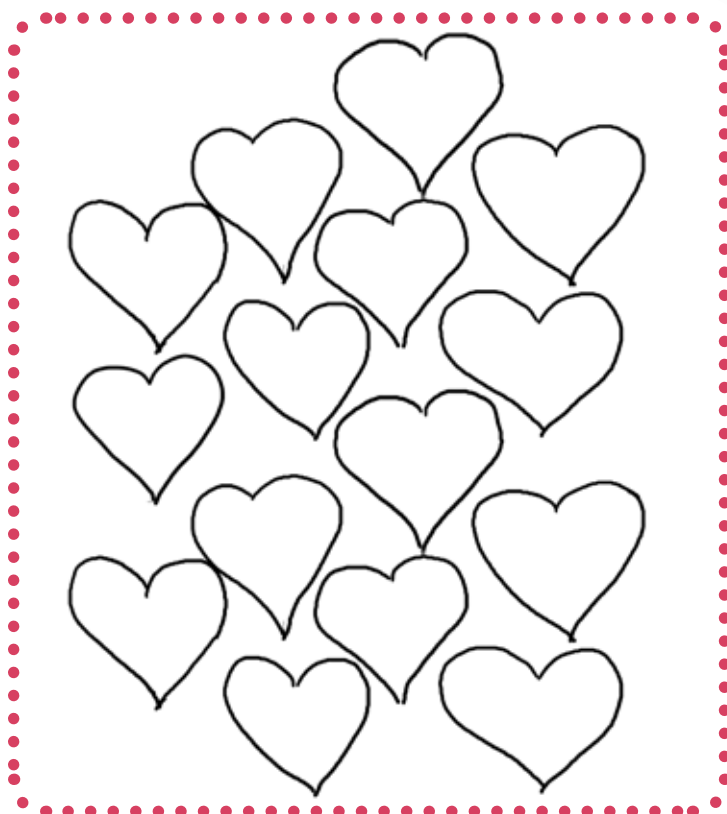
5. Gândește-te la calitățile pentru care îi apreciezi pe colegii tăi. Care sunt acestea? Citește-le cu ajutor!

Îmi apreciez colegii pentru:

- hărnicie
- punctualitate
- Voioșie
- Bunătate
- Curaj
- Cinste
- Iertare
- Ordine
- Răbdare
- Generozitate

6. Asociază fiecărui coleg/colegă o calitate din cele de mai sus.

7. Colorează atâtea inimi câte persoane crezi că te apreciază. Spune cine sunt acestea.

8. Roagă părinții să-ți citească din volumele Erus în valea răbdării, Erus în valea generozității scrise de Alec Blenche.

ACUM ȘTIU!

În data de 2 octombrie se sărbătorește Ziua Internațională împotriva Violenței.

- Ce înseamnă violența?
- Tu ești o persoană violentă? Dar colegii tăi?
- Cum îți poți rezolva problemele sau neînțelegerile fără să folosești violența fizică sau verbală?

LECȚIA 5 – PROIECTUL

"ACUM PREȘCOLAR, MÂINE ȘCOLAR!"

1. DE CE?

Din septembrie vei merge la școală.
Ce știi despre școală? Ce ai vrea să afli?
Tu cum te pregătești pentru școală?

2. CE?

Confecționează
Portofoliul meu

3. CUM?

Desenează grădinița în care înveți.

Colorează școala în care vei învăța.

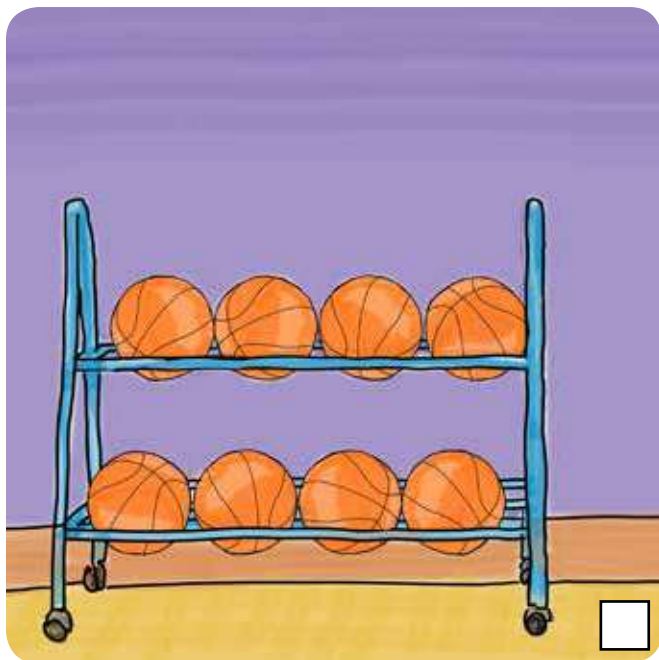
Alege ghiozdanul potrivit școlarului.

Încercuiește obiectele vestimentare ale școlarului.

Marchează cu V imaginile din grădiniță și cu X pe cele din școală.

Desenează obiectele pe care ai dori să le iei cu tine la clasa pregătitoare:

A large rectangular area with a dotted border, intended for drawing objects to bring to the preparatory class.

EVALUARE – NIMENI NU MAI E CA MINE! CE AM ÎNVĂȚAT?

1. De ce sunt eu special/specială? Completează corespunzător.

Am ani. _____	Cartea mea preferată _____	Iubesc anotimpul _____
Cel mai bun prieten al meu _____	Eu mă numesc _____ _____ _____	Sportul meu preferat _____
	Sunt bun la _____ _____	

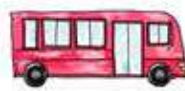
2. Privește în oglindă cum ești acum. Imaginează-ți cum vei arăta în septembrie când vei începe școala. Desenează-te în uniform, așa cum ai dori să fie aceasta.

3. Cu fiecare zi, te cunoști mai bine. Completează preferințele tale așa cum le-ai descoperit. Cine te poate ajuta să te exprimi?

Cântecul preferat

Locul preferat

Activitățile cu familia

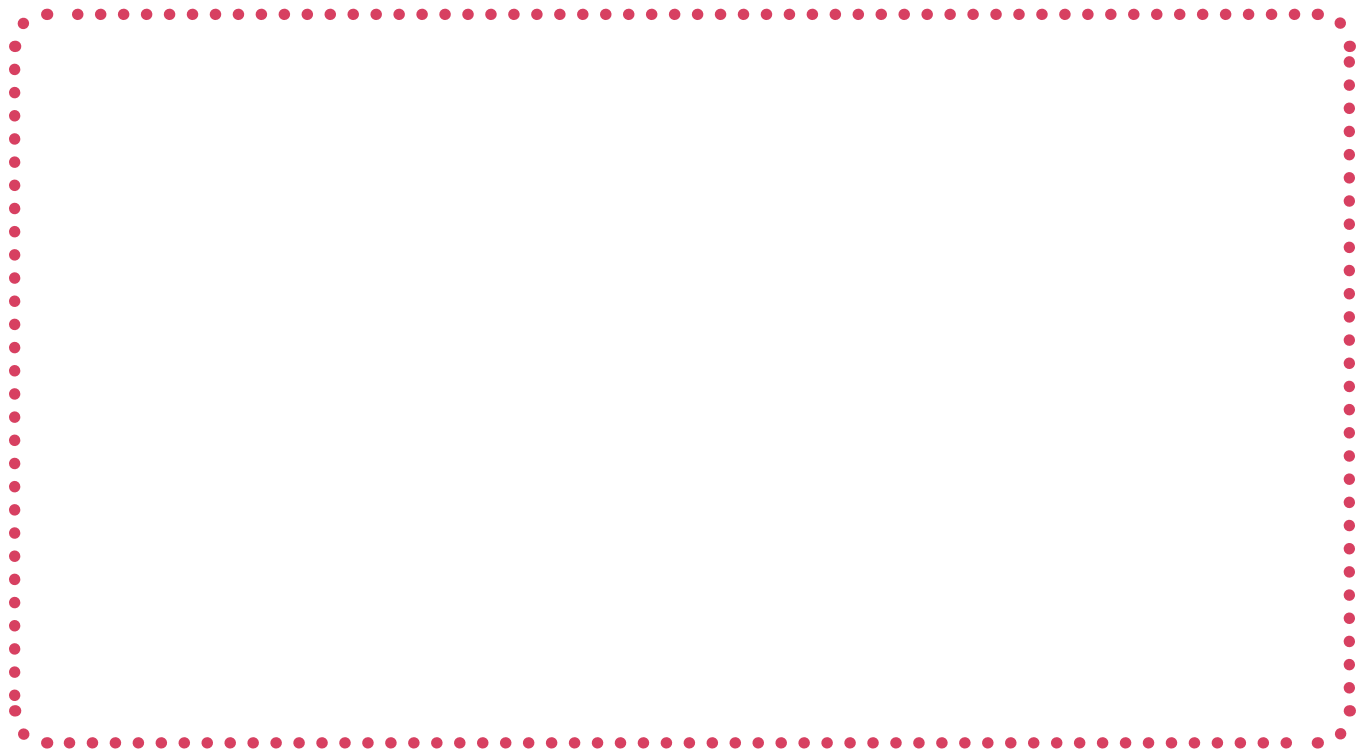
Filmul de animație preferat

Mâncarea preferată

4. Desenează un lucru pentru care ești mândru/mândră de tine.

Eu mă simt

RECOMANDĂRI PENTRU PROFESORI ȘI FAMILIE PRIVIND TRANZIȚIA DE LA GRĂDINIȚĂ LA ȘCOALA PRIMARĂ

CE POATE FACE EDUCATOAREA PE PARCURSUL GRĂDINIȚEI

Grădinița poate aplica un plan al tranzițiilor sigure în perioada timpurie pentru a securiza copilul și a-i oferi experiențe de succes:

- Prezența copilului cu jucării și obiecte personale de acasă în perioadele de tranziție.
- Reprezentarea copilului și a familiei sale în sala de clasă prin existența fotografiilor cu familia, a cuvintelor în limba maternă a copilului.
- Afisarea programului zilei în imagini și respectarea acestuia pentru asigurarea predictibilității pentru fiecare copil.
- Citirea de povești terapeutice și jocuri de rol cu personaje preferate ale copilului despre noua instituție.

Sugestii pentru educatoare pentru facilitarea integrării copilului în sala de grupă la **despărțirea de aparținători:**

- Folosiți prenumele copiilor. Adresați-vă fiecărui copil folosind prenumele și pașiți împreună în sala de grupă pentru a descoperi ceva interesant, antrenant.
- Atrageți copiii în activități din clipa în care apar în cadrul ușii. Faceți câteva sugestii de activități/jocuri posibile, dacă copilul refuză să aleagă din oferta existentă.
- Concentrați-vă pe relațiile cu covârșnicii. Dacă există în sala de grupă deja colegi cu care copilul se simte confortabil, invitați-i lângă acesta în spațiul bibliotecii sau la masa cu puzzle-uri, astfel încât interacțiunea cu aceștia să-i faciliteze începutul zilei.

CE POATE FACE EDUCATOAREA PENTRU ADAPTAREA LA ȘCOALA PRIMARĂ

Mediul școlar se caracterizează prin:

- neutralitatea afectivă a cadrelor didactice comparative cu grădinița
- disciplina școlară e mai severă, regulile sunt mai multe și mai puțin negociabile
- ambianța din școală este mult diferită decât cea din grădiniță, care e mult mai prietenoasă și personalizată, adecvata vârstei și intereselor copiilor
- jocul ca activitate fundamentală este înlocuit cu activitatea de învățare, responsabilitatea copilului crescând semnificativ (ora de trezire de dimineață este fixă, copilul are responsabilitatea efectuării temelor, comportamentului în drumul spre școală și la școală..), **ceea ce conduce la necesitatea:**
 - **încurajării autonomiei copiilor în toate acțiunile care implică deprinderile de autoservire (îmbrăcat, dezbrăcat, alimentație, folosirea toaletei)**
 - **creșterea progresivă a duratei activităților la sfârșitul grupei mari la 35 – 40 de minute**
 - **instrumentarea copiilor pentru a se calma atunci când sunt agitați...**
 - **încurajarea copiilor să-și rezolve disputele cu colegii**
 - **exercițiul formulării și respectării regulilor**
 - **autocontrol**
 - **exersarea capacității de concentrare a atenției**

CUM PUTEM PREGĂTI PREȘCOLARII PENTRU ȘCOALĂ

PĂRINȚI ȘI EDUCATORI

CUM PUTEM PREGĂTI COPILUL PENTRU INDEPENDENȚĂ

Lăsați copilului libertate de mișcare și inițiativă.

Creați-i un mediu asigurator.

Povestiți cu copilul despre școală, discutați programul, responsabilitățile și beneficiile.

Nu folosiți școala pentru a-l speria, amenința.

Acceptați copilul așa cum este fără a-l raporta la un ideal sau la ceilalți copii din jur.

Fiți fermi, dar asigurator, toleranți, calzi, constant iubitori.

Satisfaceți mereu nevoile copilului, dar nu împliniți toate dorințele lui.

Evitați următoarele roluri: „zâna bună” care împlinește toate dorințele, „eroul” care salvează de efort, supărare sau orice dificultate, „vrăjitoarea” care închide în turnul de fildeș pentru a supraproteja, „slujnica credincioasă” care servește permanent copilul.

PĂRINȚI

PRIN CE ACTIVITĂȚI PUTEM DEZVOLTA INTELIGENȚA INTERPERSONALĂ A COPIILOR PREȘCOLARI

Implicați copiii în sarcini de rutină de acasă (curățat legume, ordine, aranjarea jucăriilor).

Atrageți copiii în jocuri de plantare și admirat/mirosit plante și flori pentru dezvoltarea motricității fine prin alte modalități decât realizarea de exerciții grafice.

Pregătiți copilul pentru a se prezenta și a prezenta obiectele/activitățile care îi fac plăcere și susținerea unor scurte discursuri în public

EDUCATOARE

Organizați cu copiii jocuri de tip Show and Tell – Arată și prezintă pentru a învăța să comunice despre obiectele sau jocurile preferate.

Mergeți cu copiii în vizită la școala din apropiere.

Invitați învățătoarea care va prelua clasa pregătitoare la o întâlnire cu copiii preșcolari.

Invitați învățătoarea să conducă o activitate.

Desfășurați activități în comun preșcolari – școlari mici.

PĂRINȚI ȘI EDUCATOARE

Puteți scrie împreună cu copilul o poveste personalizată despre grădinița la care merge. În acest fel, copilul se va cunoaște mai bine, va rememora începutul frecventării grădiniței, va înțelege ce i se întâmplă acum și în viitor și va fi mai pregătit pentru provocările care îl/o așteaptă la școală:

..... (numele copilului) nu era suficient de mare să meargă la școală. Tatăl lui mergea la serviciu, dar el/ea nu era nici atât de mare ca să aibă o slujbă. Nu era nici atât de mic/mică să rămână acasă, nu mai era de mult bebeluș, chiar avea..... ani.

Într-o zi de toamnă, mama i-a spus: A venit timpul să-ți faci prietenii tăi. De azi mergi la Grădinița din localitatea noastră.....

La început, ideea nu i-a surâs. Avea prea multe întrebări. Dacă nu o să mă placă nimeni? Dacă mama și tata mă vor uita acolo seara? Dacă mă voi plictisi de jucăriile din clasă? S-ar putea să-mi rățăcesc lucrurile? Dacă nimeni nu mă va ajuta să-mi leg șireturile la pantofi? Concluzia a venit singură: Mai bine stau acasă.

Mama și tata l-au încurajat: Nu-ți face griji. O să-ți placă, imediat ce o să ajungi acolo. Noi o să fim foarte aproape. Și au început să-i povestească cum arată grădinița, educatoarea, ce aparate de joacă au în curte, ce alți copii mai merg la acea grădiniță, cât timp va petrece acolo, mai precis între micul dejun și gustarea de după somn.

Odată ajunși, și-a gasit locul sub aripa protectoare a educatoarei, doamnaI-a prezentat clasa și copiii, unii dintre ei aflați în prima zi, la fel ca el/ea. În clasă era foarte multă zarvă: unii copii lipeau, alții tăiau hârtie, alții desenau, unii construiau, alții pictau, iar câțiva chiar făceau cornulețe din cocă adevărată! Toată lumea era foarte ocupată! Lui/Ei îi plăceau foarte multe dintre aceste activități. De multe ori tăia, lipea, desena, acasă cu mama sau cu tata. Dar acum era foarte reținut/reținută. Unde să meargă? La care dintre grupuri? Își luase cu el/ea o jucărie de plus,, și i s-a părut foarte tristă. Un copil s-a apropiat de el/ea cu altă jucărie, un ursuleț pufos:

Ursului meu îi e dor de mama lui! Vrei să mergem împreună să-i plimbăm, poate îi trece dorul...

Și așa a apărut primul prieten/prima prietenă, pe nume

Prima zi a trecut mai greu, dar pe măsură ce zilele s-au scurs, jucăriile de plus împreună cu copii au descoperit groapa de nisip din curtea grădiniței și castelele pe care le puteau construi, toboganul pe care luau o viteză incredibilă, masa de apă cu toate pâlniile și stropitorile, dar și colțul de joc de rol cu costume de tot felul.... Timpul petrecut la grădiniță era acum din ce în ce mai scurt sau trecea din ce în ce mai repede!

Dacă la început avea nevoie de ajutor, cu fiecare zi a început să o ajute pe doamna educatoare. Mai întâi la adunatul jucăriilor, apoi la servitul gustării, până când s-a transformat într-un ajutor de nădejde și pentru ceilalți copii mai mici.

În fiecare zi când pleca acasă, auzea aceeași întrebare de la mama sau tata: Ai făcut ceva interesant azi la grădiniță?

Iar răspunsul venea același, în fiecare zi: Da, mi-am făcut un prieten! Merg la grădi și mâine?

Așa s-au scurs mai mult de 2 ani, cu prieteni noi, jocuri, descoperiri și evenimente frumoase ale clasei. Acum e la grupa mare și activitățile preferate de la grădiniță sunt:,,

Într-o zi mama a spus: Știi că din septembrie vom veni la grădiniță doar în vizită. În fiecare zi vei merge la școală.

Iar copilul a făcut ochii mari și a spus: O să fie la fel? Doamna o să mergă cu noi? Și multe alte întrebări au început să fâlfâie în mintea sa, ca aripile unei păsări, iar mama, cu calm, ținându-l/o în brațe a început să povestească....

Tu ce crezi că i-a spus?

UNITATEA 2.

VALURI DE EMOȚII

EMOȚII DE BAZĂ

- Îți recunoști propriile emoții.
- Recunoști emoțiile celorlalți.
- Vorbești despre emoțiile tale.
- Înveți cum să-ți schimbi dispoziția.
- Îți gestionezi frica.
- Îți gestionezi furia.

PROIECT

Învăț să dăruiesc!
paginile 32-35

LECȚIA 6 – DESPRE BUCURIE

DESCOPĂR

1. Povestește despre personajele care aduc bucurie în jurul lor așa cum apar în poveștile ilustrate mai jos. Desenează personajul pe care îl admiri tu. Motivează alegerea ta!

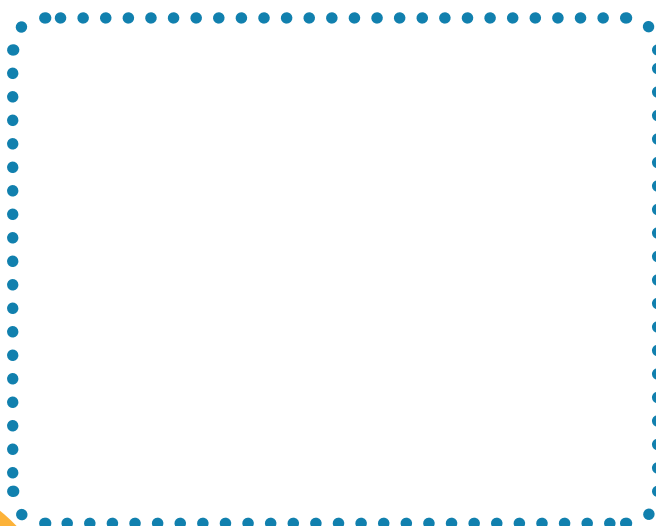

EXERSEZI!

2. Desenează o situație în care ai fost bucuros/bucuroasă în familie și la grădiniță.

3. Realizează-ți autoportretul atunci când simți bucurie.

AM AFLAT!

Bucuria este o emoție care îți aduce energie și stare de bine.

Când suntem bucueroși simțim căldură și relaxare.

Tu pentru cine ești o sursă de bucurie? Pe tine ce te bucură cel mai mult la grădiniță?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

4. Alege din imaginile de mai jos pe acelea care crezi că îți vor aduce bucurie la școală.
5. Discută cu colegii și cu educatoarea despre motivele pentru care nu ai ales celelalte imagini.

6. Scrie sau realizează un card pentru a aduce bucurie în viața cuiva din jurul tău: părinte, educator, prieten, frate/soră.

ACUM ȘTIU!

Cu toții trăim momente de bucurie.

- Tu ce emoții ai când te gândești la grădiniță? Dar la școală?
- Cine te poate ajuta să te simți încrezător că începi școală?

LECȚIA 7 – DESPRE TRISTEȚE

DESCOPĂR

1. Povestește despre personajele care simt tristețe așa cum apar în poveștile ilustrate mai jos. Desenează personajul care te impresionează cel mai mult. Motivează alegerea ta!

EXERSEZI!

2. Marchează situațiile de tristețe pe care le-ai trăit. Cine te-a sprijinit să le faci față?

3. Realizează-ți autoportretul atunci când simți tristețe.

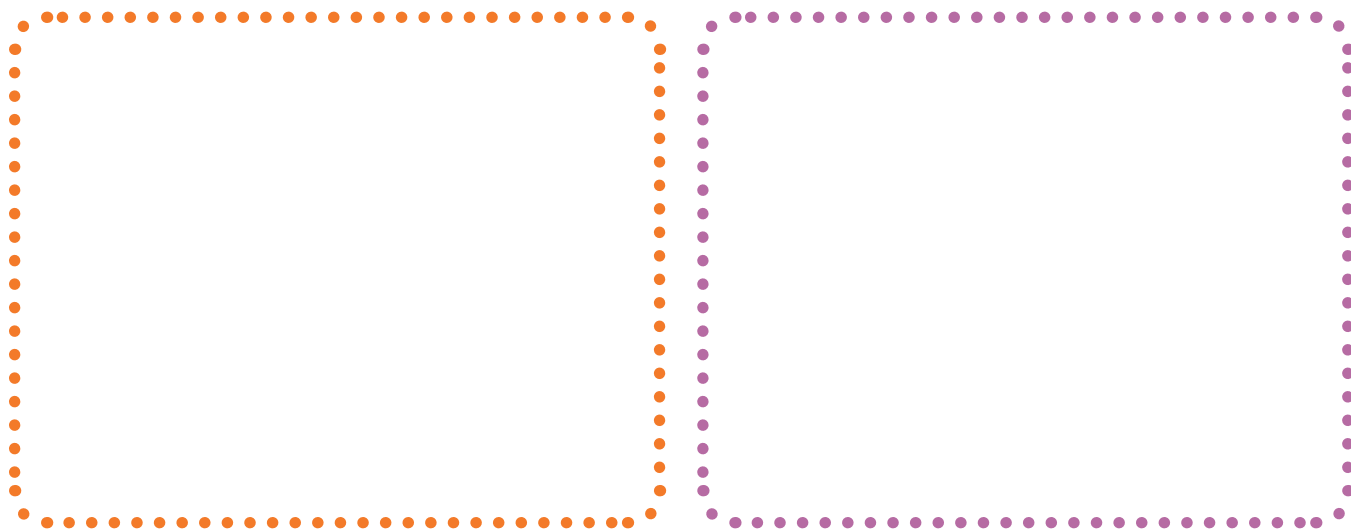
AM AFLAT!

Tristețea este o emoție care apare în multe situații. Ea se manifestă prin bătăi rapide ale inimii, nod în gât sau durere de stomac.

Tu ai motive de tristețe la grădiniță? Dar acasă? Dar dacă te gândești că urmează școala?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

4. Discută cu un coleg/o colegă. Desenează o situație care te întristează în familie și în grădiniță. Povestește despre desenele tale.

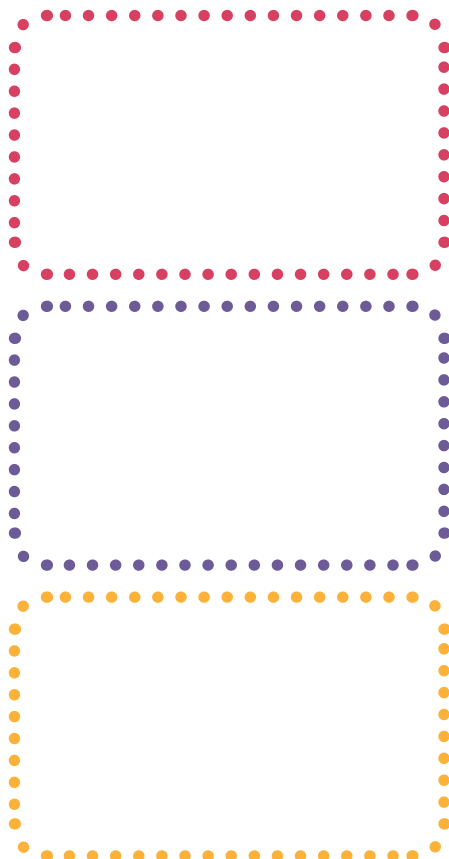

5. Completează grila ta atunci când ești trist. Discută cu un coleg/colegă pentru a descoperi cât mai multe soluții.

.....
Ce simte corpul meu atunci când simt tristețe?
.....

.....
Ce spun atunci când simt tristețe?
.....

.....
Prin ce modalități îmi schimb dispoziția?

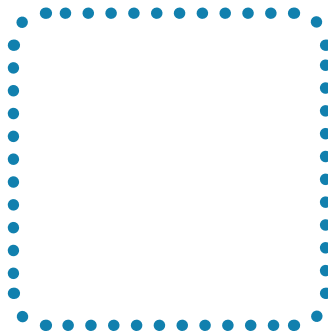
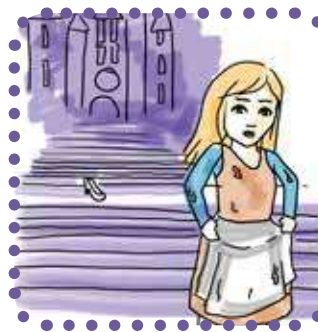
ACUM ȘTIU!

- Te consideri un copil mai mult vesel sau mai mult trist?
- Cine îți spune că ești vesel sau trist?
- Cum crezi că ai putea alunga tristețea de pe chipul unui coleg nou venit în grupa ta?

LECȚIA 8 – DESPRE FRICĂ!

DESCOPĂR

1. Povestește despre personajele care simt frică așa cum apar în poveștile ilustrate mai jos. Desenează personajul care te impresionează cel mai mult. Motivează alegerea ta!

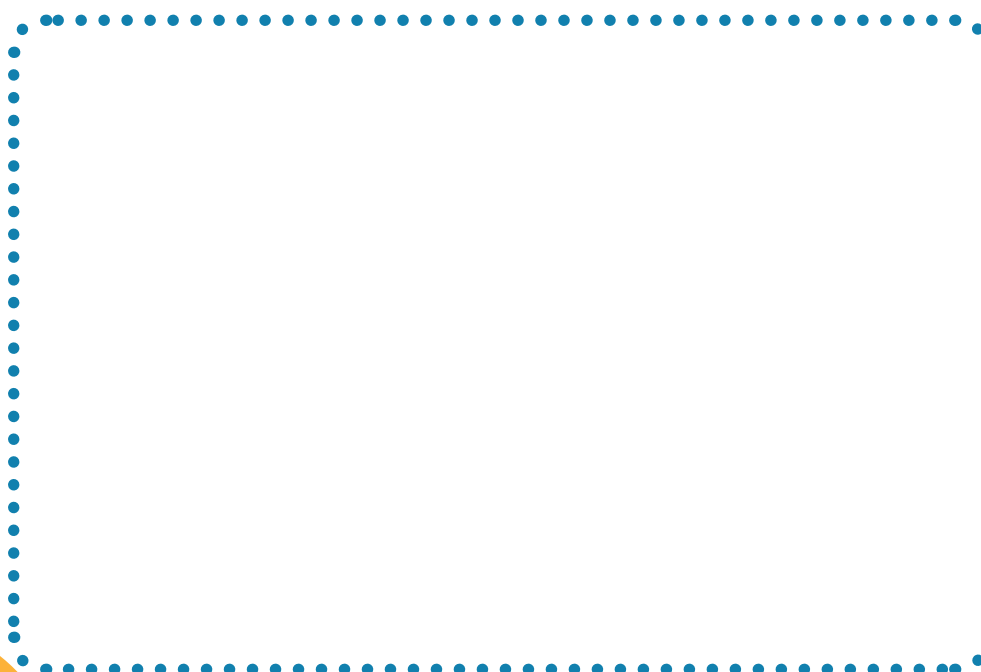

EXERSEZI!

2. Marchează situațiile de frică pe care le-ai trăit. Cine te-a sprijinit să le faci față?

3. Realizează-ți autoportretul atunci când îți este frică de ceva/cineva.

AM AFLAT!

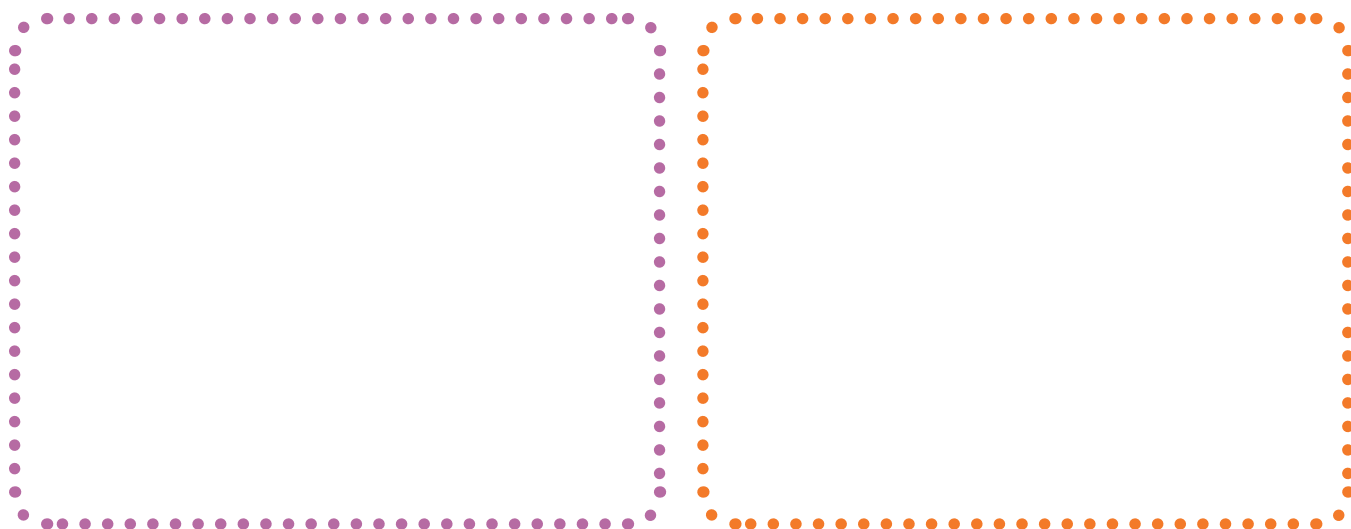
Frica se manifestă prin bătăi rapide ale inimii sau prin modificări ale respirației.

Este important să descoperi ce/cine îți provoacă frica.

Tu cum poți să îți înfrunți frica?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

4. Discută cu un coleg/o colegă. Desenează o situație care te sperie în familie și afara familiei. Povestește despre desenele tale.

5. Completează grila ta atunci când simți frică. Discută cu un coleg/colegă pentru a descoperi cât mai multe soluții.

.....

Ce simte corpul meu atunci când simt frică?

.....

Ce spun atunci când simt frica?

.....

Prin ce modalități reușesc să înfrunt frica?

ACUM ȘTIU!

Fiecare dintre noi are momente când simte frică de ceva sau cineva.

- Tu simți frică dacă te gândești la grădiniță? Dar la școală?
- Cine sau ce te poate ajuta pentru a alunga sentimentul de frică?

LECȚIA 9 – DESPRE FURIE!

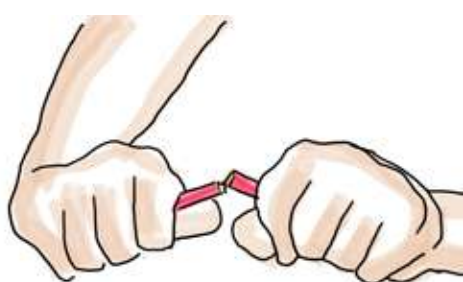
DESCOPĂR

1. Povestește despre personajele care simt furie așa cum apar în poveștile ilustrate mai jos. Desenează personajul care te impresionează cel mai mult. Motivează alegerea ta!

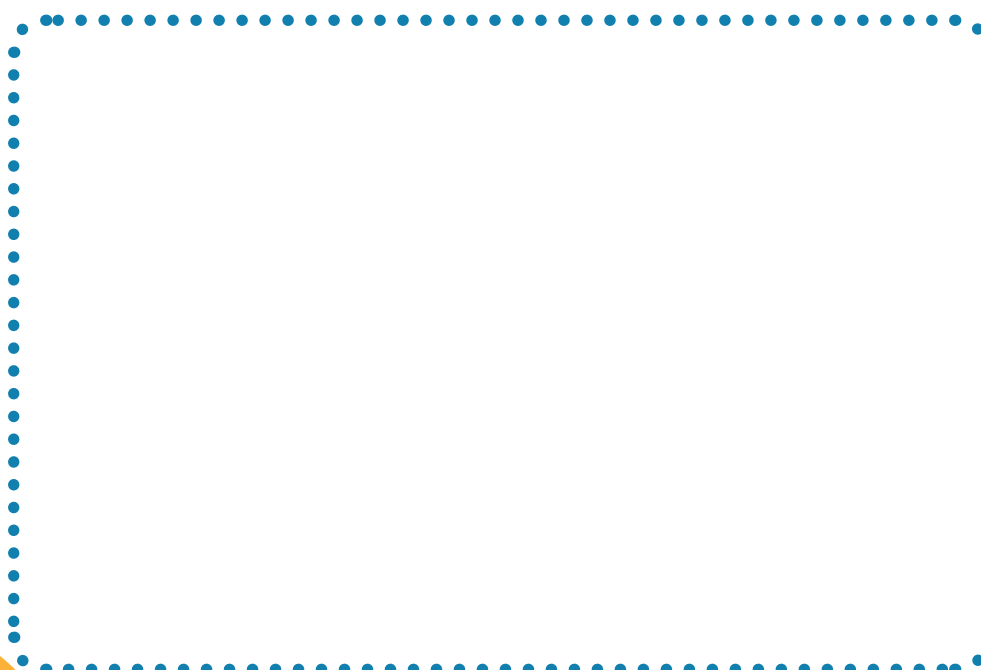

EXERSEZI!

2. Marchează situațiile de furie pe care le-ai trăit. Cine te-a sprijinit să le faci față?

3. Realizează-ți autoportretul, atunci când ești furios/furioasă.

AM AFLAT!

Furia este o emoție puternică.

Ea se manifestă prin căldură în corp și în obraji, tremur al vocii și prin modificări ale respirației.

Tu cum îți controlezi furia?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

4. Discută cu un coleg/o colegă. Desenează o situație care te înfurie în familie sau afara familiei. Desenează apoi ce faci pentru a-ți controla manifestările. Povestește despre desenele tale.

5. Completează cu cuvinte sau desene grila ta atunci când simți furie. Discută cu un coleg/colegă pentru a descoperi cât mai multe soluții.

.....
Ce simte corpul meu atunci când sunt furios/furioasă?

.....
Ce spun eu atunci când sunt furios/furioasă??

.....
Prin ce modalități reușesc să îmi gestionez furia?

ACUM ȘTIU!

În data de 16 noiembrie se sărbătorește Ziua Internațională a Toleranței.

- Tu știi ce înseamnă să fii tolerant?
- Ai arătat vreodată toleranță față de altcineva?
- Dar față de tine, a arătat cineva toleranță?

LECȚIA 10 – EMOȚII DE FIECARE ZI

DESCOPĂR

1. Completează chipurile copiilor când se confruntă cu situațiile ilustrate. Verbalizează emoția!

EXERSEZI!

2. Colorează membri familiei tale și prietenii cu emoțiile pe care le manifestă cel mai des! Cine e cel mai vesel? Dar cel mai îngrijorat?

AM AFLAT!

Nu există emoții bune sau greșite, incorecte sau corecte.

Fiecare emoție are rolul ei. Prin emoții exprimăm ceea ce simțim.

Este important să recunoști și să îți exprimi potrivit emoțiile.

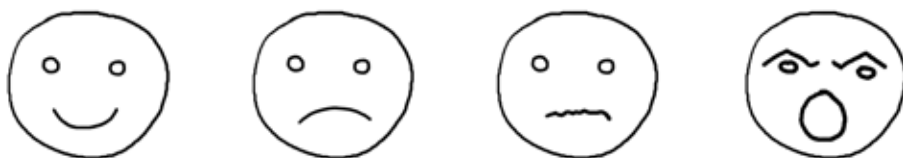
Tu ce emoții trăiești de obicei la grădiniță? Dar acasă?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Ce emoții te încearcă atunci când te gândești că vei începe școala? Desenează un obiect/o situație potrivită fiecărei emoții pe care o trăiești. Cum îți gestionezi emoțiile?

Asociază emoțiile din josul paginii cu următoarele situații pe care le vei trăi din septembrie:

1. Vei avea o învățătoare nouă, necunoscută încă.
2. Vei avea teme pentru acasă.
3. Nu vei mai fi în aceeași clasă cu colegii de la grădiniță.
4. Vei învăța într-o școală mare cu multe materiale noi.

VREAU SĂ ȘTIU!

În data de 20 noiembrie se sărbătorește Ziua Universală a Drepturilor Copilului.

Copiii au dreptul să fie protejați în fața oricăror rele tratamente?

- Tu ești un copil fericit?
- Pe tine cine te ocrotește?

LECȚIA 11 – PROIECTUL

"ÎNVĂȚ SĂ DĂRUIESC!"

1. DE CE?

În curând se apropie sărbătorile de iarnă. E important să ne implicăm în viața semenilor noștri și să le aducem bucurie. Sunt copii cărora le lipsesc cele necesare pentru a merge la școală.

Tu și familia ta cum puteți ajuta?

2. CE?

Învăț să dăruiesc!

3. CUM?

Roagă părinții ca atunci când cumpără pentru tine să cumpere și câteva obiecte ale școlarului pentru a fi donate.

Donează o jucărie sau un joc pe care nu le mai folosești. Ai grijă să fie funcțională și curată!

Donează o carte din bibliotecă.

Decorează cutia în care pui toate obiectele!

Uneori sunt de folos și hainele groase sau încălțăminte în stare bună!

Așază în cutie obiectele pe care le-ai strâns!

Realizează o felicitare pentru copilul care va primi obiectele!

Încearcă să implici și alte persoane (bunici, unchi, mătuși) pentru ca mai mulți copii să primească obiectele necesare!

Este important să te implici în acțiuni de voluntariat alături de copiii din clasa/grădinița ta.

Învață să dăruiești din ceea ce ai! Fii fericit/fericită pentru că ai adus bucurie pe chipurile celorlalți.

Realizează o fotografie împreună cu alți voluntari! Fii mândru/mândră de tine!

EVALUARE – VALURI DE EMOȚII - CE AM ÎNVĂȚAT?

1. Desenează fețe care să exprime diferite emoții. Dacă poți, scrie numele emoției.

2. Pune în corespondență fiecare situație cu emoțiile trăite de protagoniști.

3. Privește în oglindă. Desenează fața potrivită așa cum te simți atunci când:

Mănânci o înghețată într-o zi caldă de vară.

Prietena ta/prietenul tău nu poate veni la joacă.

Un câine fără stăpân se apropie mârâind de tine.

Un coleg ți-a distrus construcția.

4. Desenează carduri care să te bucure sau să te calmeze după indicațiile de mai jos:

Cardul meu care mă bucură!

Cardul meu care mă înveselește când sunt trist/tristă!

Cardul meu care mă calmează când sunt furios/furioasă!

Cardul meu mare mă liniștește când sunt speriat/speriată!

Cum mă simt?

RECOMANDĂRI PENTRU CADRELE DIDACTICE ȘI FAMILIE PRIVIND DEZVOLTAREA EMOȚIONALĂ

CADRE DIDACTICE

- Fiți predictibili! Cu cât știu mai multe despre ce urmează să se întâmple, cu atât copiii sunt mai liniștiți și au rezultate mai bune.
- Încurajați copilul să se autoevalueze. Orice comparație sau ierarhie este nepotrivită și generează emoții de tristețe, furie sau frică. Până aproape de 10 ani copiii nu sunt dezvoltați moral suficient pentru a înțelege competiția.
- Exersați împreună, în contextul clasei, manifestarea adecvată a emoțiilor. Copiii trebuie să învețe să folosească cuvinte atunci când simt frustrare.
- Folosiți jocurile de rol în vederea exersării emoțiilor variate.
- Discutați despre personaje din povești și filme animate și emoțiile trăite de acestea. Analizați strategiile folosite de aceste personaje pentru a-și controla emoțiile. Stabiliți dacă aceste strategii sunt potrivite și în viața reală.
- Acordați atenție deosebită copiilor care provin din medii nesigure, instabile din punct de vedere emoțional.

CADRE DIDACTICE ȘI FAMILIE

- Discutați cu copiii despre cum să își exprime emoțiile și despre modalitățile de a gestiona emoțiile precum furia, tristețea sau frica.
- Încurajați copiii să verbalizeze propriile emoții. Nu pierdeți ocazia să întrebați copiii: "Cum te simți?", "Ce ai simțit atunci când...?"
- Părinții și profesorii sunt modele de rol pentru copil. Cu cât aceștia își exprimă emoțiile adecvat, îi învață și pe copii cum să se manifeste.
- Exersați împreună cu copiii strategii de reglare emoțională, de exemplu, să găsească soluții la probleme concrete cu care se confruntă.
- Participați la jocuri de rol împreună cu copiii. În felul acesta copiii își dezvoltă abilitățile sociale, limbajul emoțional, dar și abilitățile cognitive.
- Ascultați muzică și cântați împreună cu copiii. Asociați variate pasaje melodice cu emoțiile trăite.
- Răsfoiți împreună albumul cu fotografii. Numiți emoțiile pe care le întâlniți pe chipurile protagoniștilor.
- Discutați cu copiii despre clasa pregătitoare. Asigurați-i ca sunteți lângă ei și că vor face față tuturor încercărilor. Nu folosiți școala sau viitorul pentru a-i speria.

PROCEDEE CARE FACILITEAZĂ EXPRIMAREA ȘI CONTROLUL EMOȚIILOR

PĂRINȚI

Ce/cum îi putem întreba pe copii pentru a-i ajuta să povestească ce au făcut și cum s-au simțit la grădiniță:

- Care este cel mai interesant lucru pe care l-a povestit educatoarea?
- Învăță-mă un lucru nou (frumos, interesant) pe care l-ai învățat azi!
- Îți povestesc și eu cum m-am simțit la serviciu.
- Ce ați construit la centrul de construcții?
- Ați citit vreo poveste astăzi? Am putea să o citim și noi acasă.
- Cu cine te-ai jucat azi?
- Încă mai ești certată cu Alexa? Dar cu Alin?
- Cum te mai înțelegi cu copiii nou veniți în clasă?
- Care este ziua ta preferată la grădiniță? De ce?

PĂRINȚI

Ce/cum îi putem întreba pe copii pentru a-i ajuta să înțeleagă diferența dintre familie/grădiniță și școală?

- Ce reguli respecti la grădiniță? Dar acasă?
- Regulile de acasă sunt diferite de cele de la grădiniță?
- Crezi că regulile de la grădiniță sunt corecte? Dar cele de acasă? Ce ai schimba dacă ai fi educatoare/educator?
- Care crezi că e cea mai mare diferență între anul acesta școlar și anul trecut?
- Prin ce crezi că va fi diferit anul viitor? Prin ce va fi asemănător?

PĂRINȚI

Cum oferi feedback pe lucrările copilului pentru a-l încuraja?

- Oh, îmi place desenul cu elefantul, mai ales trompa puternică! Mă întreb la ce o folosește elefantul?
- Sunt tare curioasă să-mi explici cum de au răsărit plantele pe care le-ai plantat. Știu că are legătură cu semințele, dar nu îmi aduc aminte de ce încolțesc?
- Dacă ai fi tu educatoare/educator, cum mi-ai explica cum numărăm descrescător?

POVEȘTI DESPRE CALITĂȚI ȘI EMOȚII

Citiți cu copiii și puneți în scenă următoarele titluri

- **CĂLĂTORIND ÎN VALEA RĂBDĂRII, ERUS ÎNVAȚĂ CE ESTE BUCURIA PURĂ.**
- **POVEȘTEA ÎI ÎNVAȚĂ PE COPII CE ESTE RESPECTUL, COMPASIUNEA, CURAJUL, MODESTIA.**
- **CĂLĂTORIND ÎN VALEA GENEROZITĂȚII, ERUS ÎNVAȚĂ CUM TE SIMȚI ATINCI CÂND DĂRUIEȘTI.**

Plan de discuție:

- Cine se aseamănă cu Erus? Prin ce calități?
- Dar cu prietenii lui: Roua, Alpi, Tomari, Trent, Harun, Ylang, Dvorak?
- Cine trăiește aceleași emoții ca ale personajelor? Care sunt acestea?
- Ce trebuie să faci pentru a fi generos?
- Cum se exersează răbdarea? Dar generozitatea? Dar respectul?
- La ce ne sunt de folos emoțiile? Dar virtuțile?

UNITATEA 3.

UNITATE ÎN DIVERSITATE

DIVERSITATE ȘI EDUCAȚIE INTERCULTURALĂ

- Descoperi că oamenii trăiesc împreună.
- Descoperi asemănările dintre tine și ceilalți.
- Recunoști diferențele dintre tine și ceilalți.
- Valorizezi diferențele dintre oameni.
- Manifesti respect față de ceilalți.
- Manifesti comportamente prosociale.

PROIECT

Fiecare dintre noi este o valoare!
paginile 50-53

LECȚIA 12 – ȘI EU ȘI TU SUNTEM UNICI!

DESCOPĂR

1. Privește imaginile surprinse în curtea unei școli. Descrie copiii pe care-I observi. Te poți referi la aspectul exterior, gen, vârstă, preferințe de activități. Descrie-te apoi pe tine! Ție ce ți-ar plăcea să faci în pauză?

EXERSEZI!

2. Notează prin desene sau simboluri ce ai observat, folosind criteriile de mai jos. Încercuiește simbolurile care arată cu cine interacționezi tu cel mai des.

GEN

VÂRSTĂ

ÎNFĂȚIȘARE

ACTIVITĂȚI ÎN PAUZĂ

AM AFLAT!

Oamenii trăiesc împreună. Nimeni nu poate exista singur! Copiii au nevoie să comunice, să se joace, să învețe unii de la ceilalți.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Alege 3 colegi din clasă: cel mai bun prieten sau prietenă, un coleg cu care nu vorbești de obicei, un coleg pe care-l consideri foarte diferit de tine. Scrie numele fiecăruia! Completează tabelul după ce discutați împreună.

Suntem toți la fel?	EU	Prietenul / Prietena mea		
Culoarea părului 				
Culoarea ochilor 				
Culoarea pielii 				
Înălțimea 				
Greutatea 				
Mâncarea preferată 				
Pasiuni 				
Port ochelari. 				
Regiune de origine a familiei 				

4. Analizează informațiile din tabel. Încercuiește elementele comune dintre tine și cei trei colegi/colege.
5. Observă cu atenție copii din grădinița ta. Identifică pe cei cu dizabilități, ca în desenul de mai jos:

ACUM ȘTIU

În data de 3 decembrie se sărbătorește **Ziua Internațională a Persoanelor cu Dizabilități**

- Ce înseamnă dizabilitate?
- Cunoști vreo persoană cu dizabilități?
- Descrie asemănările și deosebirile dintre voi.

LECȚIA 13 – DEȘI DIFERIȚI, AVEM ACELEAȘI NEVOI!

DESCOPĂR

1. Discută împreună cu ceilalți colegi/colege care sunt nevoile voastre. Descoperă nevoile lor.
2. Desenează piramida nevoilor tale. Comparați-le oral cu ale celorlalți.

EXERSEZ!

3. Stabilește și desenează prin ce vă asemănați/deosebiți.

ASEMĂNĂRI	DEOSEBIRI

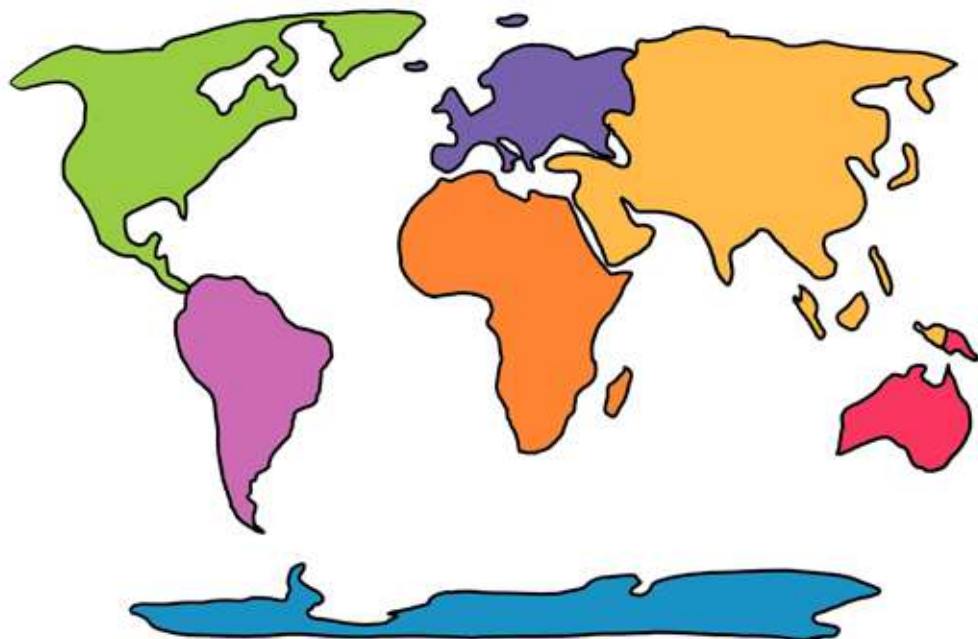
AM AFLAT!

Între persoane
există diferențe și
asemănări. Unele
se văd, altele nu.
Este important
să apreciem și să
respectăm diferențele
dintre oameni.

Tu prin ce te
diferențiezi de
colegii tăi? Prin ce te
asemeni?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

4. Identifică cele 7 continente. Discută despre caracteristicile copiilor care trăiesc pe fiecare continent. Trasează săgeți de la copiii ilustrați către continentele pe care crezi că locuiesc. Scrie numele continentelor.

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.

5. Deși diferiți, la grădiniță sau la școală copiii au aceleași nevoi. Marchează aceste nevoi în imaginile de mai jos.

ACUM ȘTIU

În data de 10 decembrie se sărbătorește Ziua Internațională a Drepturilor Omului

- Tu ce drepturi ai în familie? Dar la grădiniță?
- Crezi că toți copiii trebuie să aibă aceleași drepturi? De ce?

LECȚIA 14 – DIFERIȚI, DAR LA FEL DE IMPORTANTȚI!

DESCOPĂR

1. Privește imaginile și descrie situațiile în care se află copiii. Stabilește împreună cu educatoarea dreptul de care beneficiază fiecare copil. Identifică asemănări și deosebiri între tine și fiecare dintre ei.

2. Desenează două din cele mai importante drepturi de care beneficiezi. Care sunt acestea?

AM AFLAT!

Toți copiii au aceleași drepturi, indiferent unde trăiesc, ce limbă vorbesc, cum arată, cum se îmbracă, ce abilități/dizabilități au, ce religie sau cât de bogate sau sărace sunt familiile din care provin.

Drepturile tale sunt respectate? Cine ți le respectă?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Discută cu un grup de colegi ce puteți face în clasă pentru a respecta drepturile copiilor din imagini.

4. În România trăiesc mai multe minorități: maghiari, romi, ucrainieni, germani, ruși lipoveni. Discută despre fiecare din cele reprezentate mai jos. Dacă ai colegi sau vecini aparținând minorităților, află mai multe despre muzica, specificul culinar sau portul acestora.

ACUM ȘTIU

În data de 18 decembrie se sărbătorește Ziua Minorităților Naționale din România.

- Ce ai învățat de la aceștia?
- Ce admiri la fiecare dintre minorități?

LECȚIA 15 – CUI ACORD AJUTOR?

DESCOPĂR

1. Privește imaginile și descrie fiecare situație. Cine acordă ajutor?
Tu ai acordat vreodată ajutor? În ce situație? Cui?

EXERSEZI!

2. Amintește-ți o situație în care tu ai avut nevoie de ajutor acasă, apoi la grădiniță. Desenează situațiile. Cine ți-a acordat ajutorul necesar?

ACASĂ

AM AFLAT!

Orice persoană are nevoie de ajutor în diferite momente. În același timp, cei mai mulți oameni pot acorda ajutor. Unele persoane au mai mare nevoie de ajutor în anumite momente, ca de exemplu când sunt într-o suferință. Dacă nu putem să îi sprijinim direct, este important să atragem alte persoane alături de noi, ca de pildă părinții, profesorii.

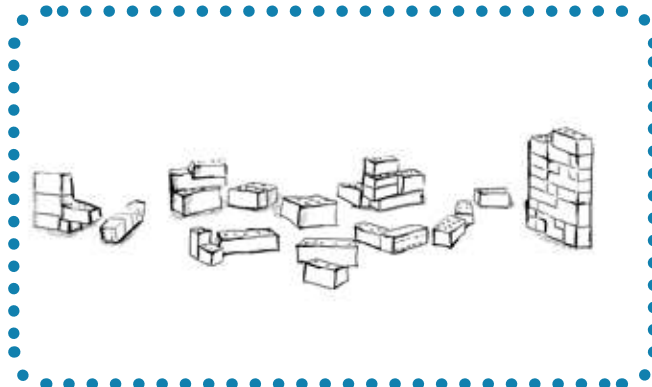
LA GRĂDINIȚĂ

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. La grădiniță, acasă sau pe terenul de joacă, oriunde poți fi de ajutor. Discută împreună cu alți colegi situațiile următoare și stabiliți cum puteți fi de ajutor.

4. Colorează imaginea în care poți să oferi ajutor.

5. Ai auzit vreodată despre BURSA DE FERICIRE? Dar de alte proiecte de donație? Desenează pentru ce ai vrea să donezi tu. Discută cu colegii. Ce puteți face împreună?

ACUM ȘTIU

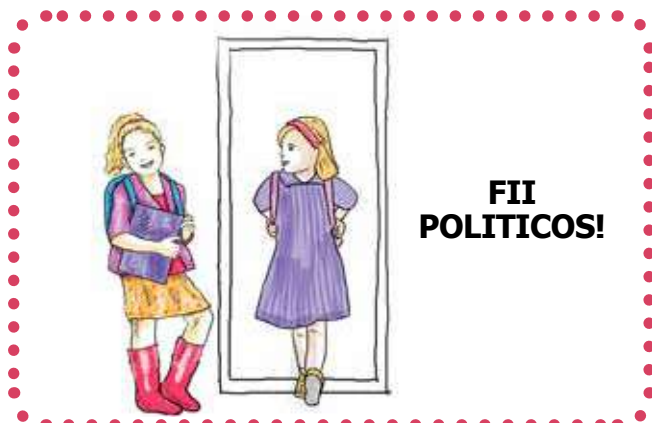
În data de 15 ianuarie se sărbătorește Ziua Culturii Române. Aceasta este ziua în care s-a născut marele poet român, Mihai Eminescu.

- Citește sau ascultă o poezie a lui Eminescu.
- Ce emoții a trezit în tine poezia respectivă?

LECȚIA 16 – PE CINE RESPECT? CINE MĂ RESPECTĂ?

DESCOPĂR

1. Respectul se manifestă în diferite forme. Descoperă cele mai întâlnite situații în imaginile de mai jos.

EXERSEZI!

2. Atunci când comunicăm cu ceilalți folosim cuvinte care demonstrează respectul. Colorează cuvintele care arată respect și taie-le pe cele nepotrivite.

MULTUMESC!

PARDON! BUNĂ ZIUA!

LASĂ-MĂ ÎN PACE!

LA REVEDERE!

SCUZE!

VA ROG!

NU-MI PASĂ CĂ ÎNTÂRZII!

AM AFLAT!

Oricare dintre noi avem dreptul să fim tratați cu respect. În același timp, avem obligația de a-i trata pe ceilalți cu respect.

Toți copiii au dreptul să fie respectați indiferent de cine sunt, cum arată, din ce familii provin sau ce interese și nevoi au.

Respectul se manifestă atât între oameni, dar și față de natură, plante, animale sau lucruri!

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Discută cu alți colegi și încercuiește personajul care manifestă respect.

4. Discută cu un coleg/o colegă toate formele de respect pe care le întâlnești în școală. Desenează cum îți manifesti respectul cel mai bine și ce este cel mai important pentru tine.

Eu acord respect...

Eu apreciez...

5. Desfășoară împreună cu colegii jocuri de rol în care să dai dovadă de respect.

ACUM ȘTIU

Ziua de 30 ianuarie a fost declarată Ziua Internațională a Nonviolentei în Școli.

- Tu știi ce înseamnă nonviolență?
- Tu cum manifesti nonviolența la grădiniță și apoi la școala ta?

LECȚIA 17 – PROIECTUL

"FIECARE DINTRE NOI ESTE O VALOARE"

1. DE CE?

În septembrie vei fi școlar în clasa pregătitoare. Vei cunoaște colegi și profesori noi. Vei descoperi asemănări și deosebiri între tine și ceilalți copii. Vei învăța să-i accepți și să-i apreciezi așa cum sunt, pe fiecare în parte. Vei învăța să îi respecti și să-i ajuți. Toate acestea le faci deja cu colegii de grădiniță!

2. CE?

Participă la realizarea expoziției

"FIECARE DINTRE NOI ESTE O VALOARE"

Realizează un produs care te reprezintă!

3. CUM?

Decide împreună cu ceilalți colegi și doamna profesoară locul de expunere a lucrărilor individuale sau de grup. Afișați picturi, desene, machete și colaje potrivite.

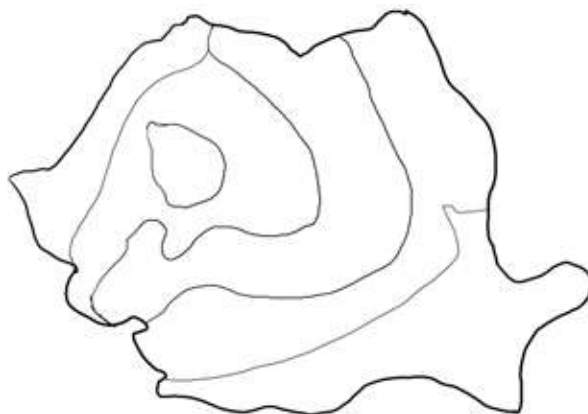
Realizează titlul expoziției cât mai original, din materiale reciclabile!

Imaginează afișului expoziției. Realizează o schiță.

Colorează globul pământesc. Așază-l în mijlocul expoziției.

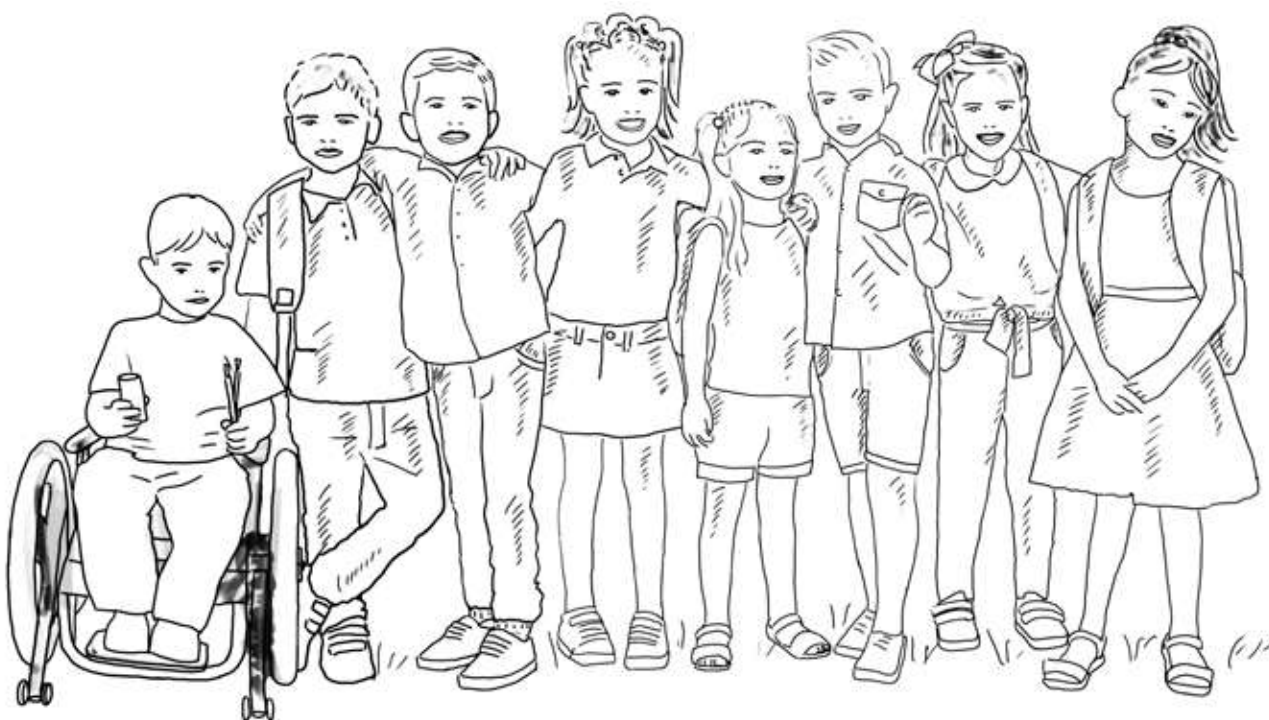
Colorează harta României. Și ea va fi sufletul expoziției.

Colorează copiii care trăiesc în România reprezentând români și minorități etnice.

Toți copiii, indiferent de etnie, religie, abilități, aspectul fizic vor expune un produs de care sunt mândri. Colorează artiștii, diferiți dar talentați!

Participă la activități (dansuri, cântece, confectionare de ținute vestimentare, realizare de produse culinare) specifice diverselor etnii ale copiilor. Dacă descoperi rețete deosebite, ilustrează-le!

Expoziția Fiecare dintre noi este o valoare îți amintește:

- Să accepți diferențele dintre oameni!
- Să apreciezi pe fiecare pentru ce este și ce face!
- Să respecti etnia, religia și aspectul fizic al tuturor celor din jurul tău!
- Să-i ajuți și să-i încurajezi pe cei care au nevoie!
- Să știi ca ești demn de respect prin ceea ce ești!

EVALUARE

UNITATE ÎN DIVERSITATE! CE AM ÎNVĂȚAT?

1. Descrie imaginile de mai jos. Citește propozițiile. Identifică situații similare în care ai fost implicat(ă) și în care ți-ai manifestat respectul. Colorează situațiile prin care ai trecut.

ÎMI EXPRIM RECUNOȘȚINȚA.

MĂ JOC CU CEILALȚI.

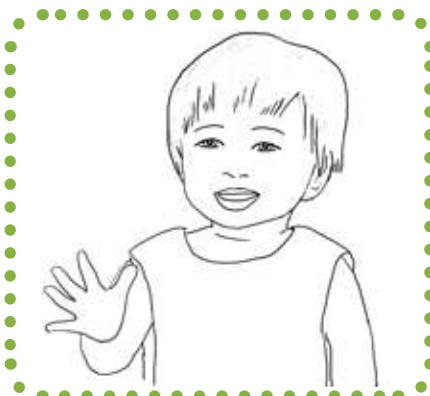
SUNT DE AJUTOR

MĂ ÎMPLIC ÎN COMUNITATE

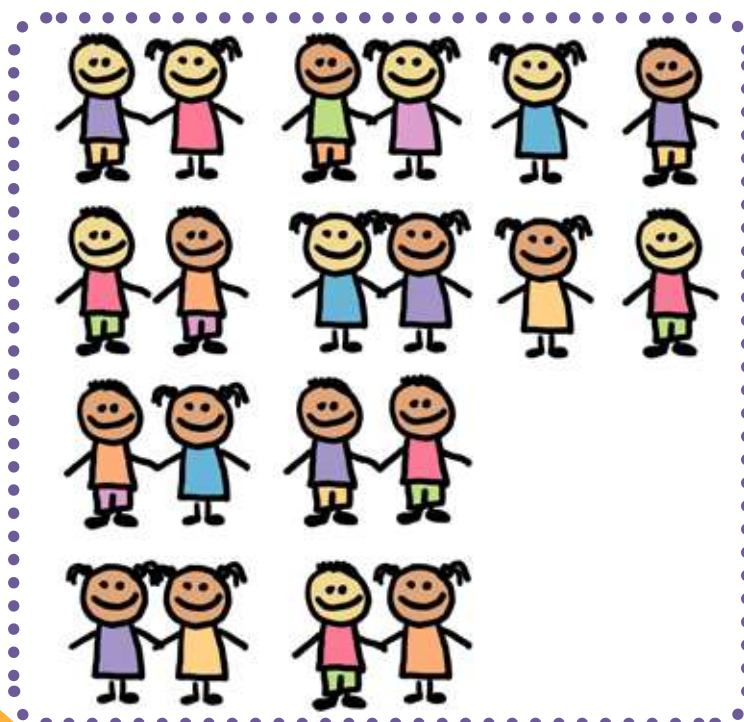

RESPECT REGULILE

SALUT DE FIECARE DATĂ!

2. Stabilește care ești tu dintre siluetele de mai jos. Încercuiește cu cine ești prieten.

3. Desenează și tu un simbol al diversității.

4. Încercuiește situațiile în care copiii se ajută și se respectă. Marchează cu X ilustrațiile în care copiii nu dau dovadă de respect și nu se ajută.

Cum mă simt?

CADRE DIDACTICE

- Discutați despre faptul că toți copiii au aceleași drepturi, indiferent de statutul, religia, etnia sau abilitățile fiecăruia.
- Organizați contexte de învățare în care să fie încurajate interacțiunile copiilor în grupuri mari și mici, astfel încât copiii să-și cunoască abilitățile, să se aprecieze și să se respecte.
- Încurajați interacțiuni între fete și băieți, copii diferiți ca vârstă, cu înălțimi, greutate, preocupări, etnii diferite.
- Evidențiați comportamentele pozitive de întrajutorare, astfel încât copiii să le repete acasă și în instituție și să înțeleagă importanța lor.
- Discutați despre diferențele dintre oameni, pornind de la asemănări: toți oamenii râd, plâng, se bucură, dar au maniere diferite de manifestare.
- Fiți un model în acceptarea și valorizarea a diversității. Relaționați cu persoane cu dizabilități, astfel încât copiii să observe ce promovați în comportamentul dumneavoastră.

CADRE DIDACTICE ȘI FAMILIE

- Facilitați interacțiunea copiilor cu persoane diferite din punct de vedere fizic, al apartenenței etnice, religioase, al abilităților și talentelor.
- Facilitați interacțiunea copiilor cu adulții și copiii în diverse contexte sociale, astfel încât să interacționeze cu oameni diferiți în medii variate.
- Inițiați convorbiri pe tema importanței respectului pentru cei din jur, indiferent de statutul socio-economic al acestora, de potențialul și abilitățile fiecăruia.
- Încurajați/apreciați atitudinea de respect manifestată de copii față de ceilalți.
- Manifestați respect față de copii, pentru a deveni conștienți de relația "ofer respect-primesc respect".
- Încurajați comportamentul prosocial față de cei care se află în nevoie.
- Oferiți un model de respect și nediscriminare.
- Interacționați respectuos cu ceilalți; exersați formule adecvate de politețe.
- Discutați despre situații de discriminare, etichetare și găsiți împreună soluții pentru eliminarea acestor comportamente.
- Oferiți copilului contexte de a relaționa cu persoane diferite și ajutați-l să înțeleagă valoarea fiecărei ființe umane.
- Încurajați și manifestați respect pentru persoanele cu dizabilități.

ACTIVITĂȚI CU PĂRINȚII PENTRU A FACILITA ACCEPTAREA ȘI RESPECTAREA DIVERSITĂȚII

CE CONTEAZĂ ÎN PREGĂTIREA PENTRU ȘCOALĂ A UNUI COPIL?

Pregătirea pentru școală

Discutați cu părinții următoarea perspectivă:

Dacă un copil știe să țină în mână un creion, e capabil să-și scrie numele, numără până la 100, recunoaște toate culorile și formele, dar nu știe cum să-și facă prietenii, nu poate să-și gestioneze emoțiile, nu poate să rezolve conflicte, nu este independent și nu deține deprinderile de autoservire, nimic din celelalte lucruri nu contează.

Aduceți argumente pro și contra afirmației de mai sus. Discutați cu părinții care sunt elementele aptitudinii pentru școlaritate.

ACCEPTAREA UNICITĂȚII

Acceptarea unicității fiecărui copil

Discutați cu părinții următoarea perspectivă:

Nu aștepta copilul tău să fie ca tine sau cum îți dorești tu să fie. Ajută-l să devină el însuși, dar nu copia ta.

Janusz Korczak – pedagog polonez

IMPORTANȚA VOINȚEI ȘI A MOTIVAȚIEI

Discutați cu părinții copiilor cazuri ale unor persoane care s-au realizat, depășind obstacolele din viața lor. Încercați să găsiți împreună exemple care să-i motiveze pe copii să treacă peste orice greutate.

Nick Vujicic, 34 de ani, cunoscut în întreaga lume datorită predicilor sale motivaționale, s-a născut fără mâini și fără picioare, suferind de boala numită Focomelie. Cu toate acestea, el înoată, joacă fotbal și golf și chiar poate să scrie cu ajutorul ciotului de picior cu care ține instrumentele de scris.

OFERIȚI PĂRINȚILOR ACEASTĂ POVESTE. O POT PARTICULARIZA/ ADAPTĂ ÎN FUNCȚIE DE CÂȚI COPII SUNT ÎN FAMILIE.

FIECARE DINTRE VOI SUNTEȚI PREFERAȚII MEI!

A fost o data ca niciodată o pisică, un motan și 3 pisoi. De fiecare data, seara, la culcare, părinții le spuneau pisoiilor același lucru: Tu ești cel mai minunat pisoi din întreaga lume!

Într-o seară, după ce mama pisică le-a spus fiecăruia Tu ești cel mai minunat pisoi din întreaga lume! cei trei pisoi, fiecare în sinea lui, au început să se întrebe.

- Cum de știi că noi suntem cei mai minunați pisoi din întreaga lume?

Mama le-a răspuns sigură pe sine:

- În noaptea în care v-ați născut, tata pisoi mi-a spus că sunteți cei mai minunați pisoi pe care i-a văzut vreodată.

Pentru moment a fost un răspuns acceptabil, doar că nu a durat mult.

Într-o zi, pisoiul cel dintâi născut a început să se gândească dacă ceilalți frați erau mai grozavi decât el. Ei aveau pete, iar el nu avea. Cu siguranță părinților le plăceau mult petele, pentru că și pe blana lor erau pete!

În același timp, al doilea născut, o pisicuță, a început să se întrebe dacă părinții îi iubeau mai mult pe frații ei. La urma urmei ei erau băieți și sigur părinților le plăceau mult băieții. Erau veseli, se descurcau bine la alergare și erau foarte inteligenți.

Fratele cel mai mic a început și el să se îngrijoreze.

- Sunt cel mai mic. Toată lumea este mai mare și mai puternică decât mine!

S-au frământat cât s-au frământat până când într-o zi, toți trei l-au întrebat pe tată:

- Pe care dintre noi îl preferi? Care este favoritul tău? În niciun caz nu putem fi toți...

Iar tatăl a răspuns fără să clipească:

- Ba da, puteți! și a început să le spună:

- Când te-ai născut tu, primul nostru fiu, și eu și mama am gândit că ești cel mai minunat pisoi de pe fața pământului.

- Chiar așa, fără pete pe blană care să semene cu ale voastre?

- Petele nu contează deloc, spuse tata și îl îmbrățișă cu căldură.

- Apoi s-a născut sora voastră, iar mama a spus: E cea mai minunată pisicuță de pe fața pământului!

- Chiar dacă eram fată? rosti pisicuța cu voce joasă.

- Băiat sau fată, nu contează. Fiecare dintre voi e la fel de important și la fel de valoros.

Cu voce slabă se auzi și cel mai mic dintre pisoi:

- Dar eu? Mă placi chiar dacă sunt cel mai mic?

Iar tata răspunse fără să clipească:

- Mare sau mic, vă iubim la fel de mult. Fiecare dintre voi este foarte prețios pentru noi. Toți trei sunteți favoriții noștri!

Cei trei pisoi, cei mai minunați din toată lumea pentru părinții lor, au închis ochii și au adormit cel mai bun somn, după ce au auzit răspunsul care i-a făcut fericiți și îi apără de orice îndoieli!

UNITATEA 4.

TRĂIESC ÎMPREUNĂ CU SEMENII MEI

INTERACȚIUNI ȘI COMUNICARE SOCIALĂ ÎN CONTEXT ȘCOLAR

- Descoperi reguli de comunicare la școală.
- Transmiți mesaje verbale și nonverbale simple.
- Asculți activ interlocutorii.
- Interacționezi adecvat cu ceilalți.
- Ești un coleg/o colegă apreciat/apreciată de ceilalți.

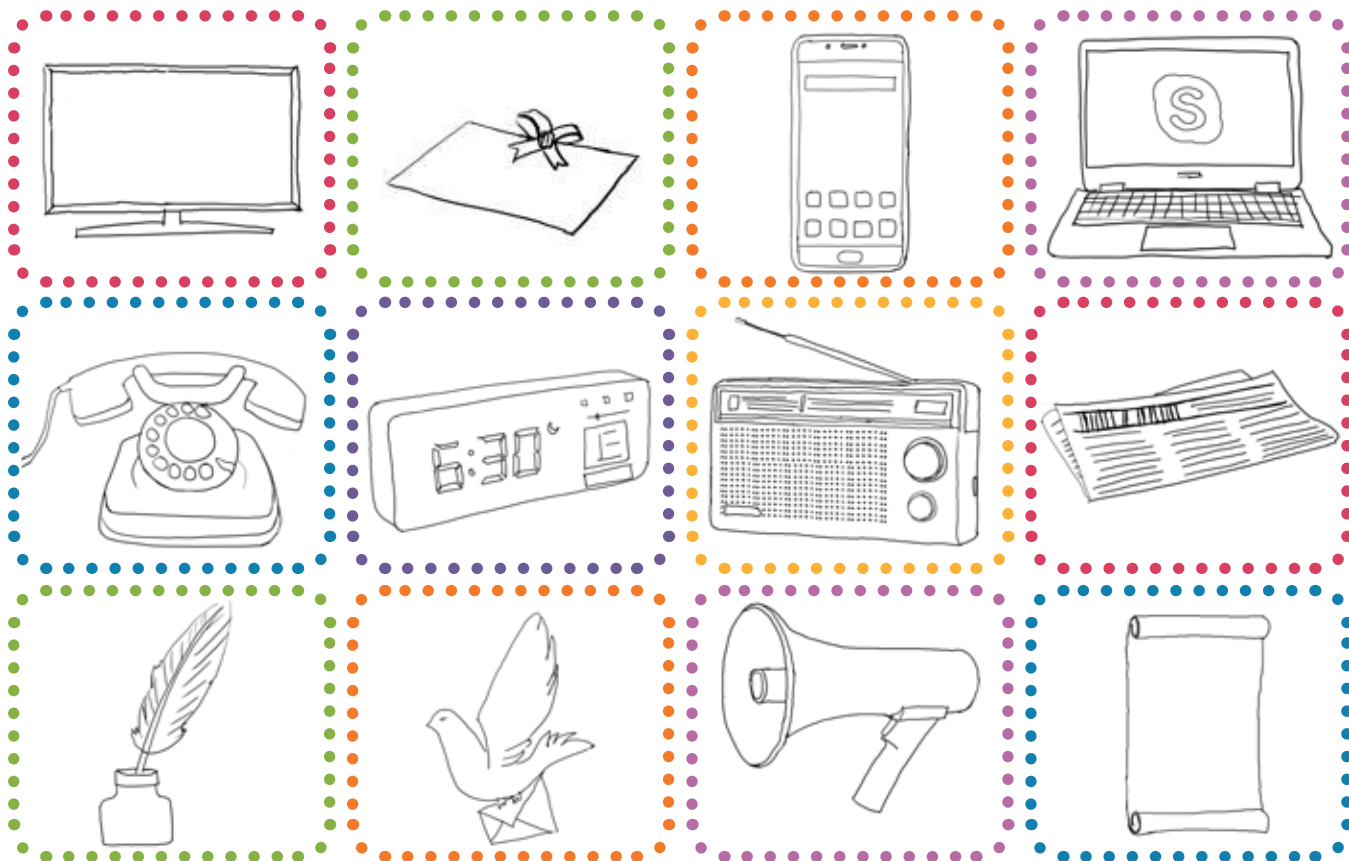
PROIECT

Mai aproape de școală!
paginile 70-73

LECȚIA 18 – VREAU SĂ COMUNICĂM!

DESCOPĂR

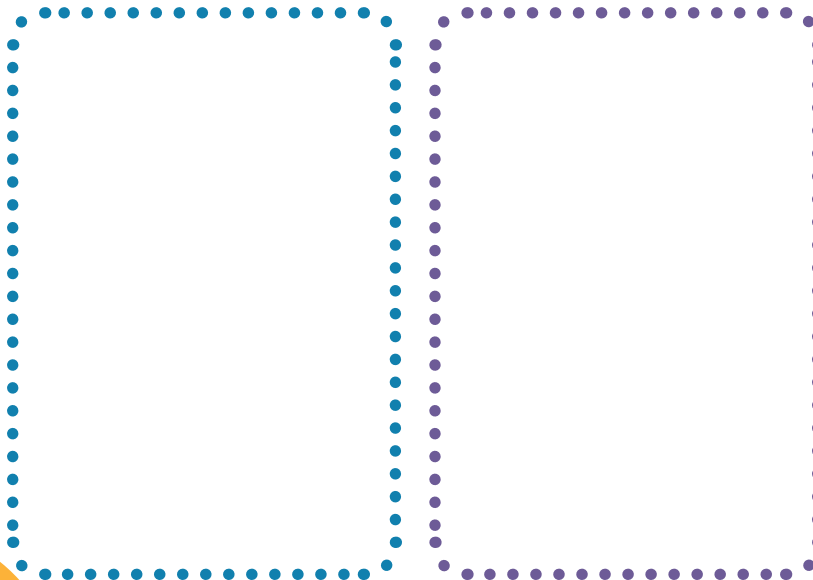
1. Colorează obiectele care reprezintă modalitățile pe care le folosești tu ca să comunici.

EXERSEZ!

2. Desenează două persoane cu care îți place să comunici.

- Povestește în pereche despre ce discutați, de obicei.
- Argumentează de ce este ușor să comunici cu aceste persoane.

AM AFLAT!

Comunicarea înseamnă un schimb de informații, păreri, dar și de emoții.

Comunicăm atunci când vorbim, citim un mesaj, dar și atunci când ascultăm și ne străduim să înțelegem ce spun ceilalți.

Când comunicăm, adresăm și răspundem folosind cuvinte, gesturi, mișcări ale corpului și ale feței. Uneori chiar și tăcerea înseamnă comunicare!

Cu cine comunici cel mai des? Cu cine te înțelegi cel mai bine atunci când comunici? Prin ce mijloace comunici cel mai mult? Dar cel mai bine?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. La grădiniță și la școală întâlnești situații variate de comunicare. Încercuiește-le pe cele la care ai participat!

4. Joacă Mima în grup. Folosește gesturi pentru a comunica.

5. Realizează un desen corespunzător unui mesaj de încurajare pe care îl adresezi unui coleg/unei colege!

ACUM ȘTIU

În data de 11 februarie se sărbătorește Ziua Mondială a Bolnavului.

- Tu cum ai grijă de sănătatea ta?
- Cum poți să contribui la sănătatea celor din jurul tău?

LECȚIA 19 – CUM COMUNICĂM?

DESCOPĂR

1. Descrie situațiile de comunicare din imaginile de mai jos. Folosește expresii precum:

EU CRED... CONSIDER CĂ ... ÎN OPINIA MEA ... PĂREREA MEA ESTE ...

EXERSEZI!

2. Încercuiește situația de comunicare pe care o consideri potrivită la grădiniță sau la școală. Discută în grup alegerea ta.

AM AFLAT!

Comunicarea te ajută:

- să transmiți informații
- să exprimi emoții
- să îți dezvălui părerile.
- Ce comunică mai ușor: informații sau emoții?
- Cu cine comunică cel mai ușor: cu persoane cunoscute sau necunoscute?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Decide și marchează cu roșu caseta corespunzătoare persoanei care transmite mesajul de comunicare și cu verde caseta corespunzătoare persoanei care primește sau receptează mesajul.

4. Scrie sub fiecare dintre imagini cuvintele care exprimă formule de politețe:

BUNĂ! **SALUT!** **MULȚUMESC!**
LA REVEDERE! **TE ROG!**

ACUM ȘTIU

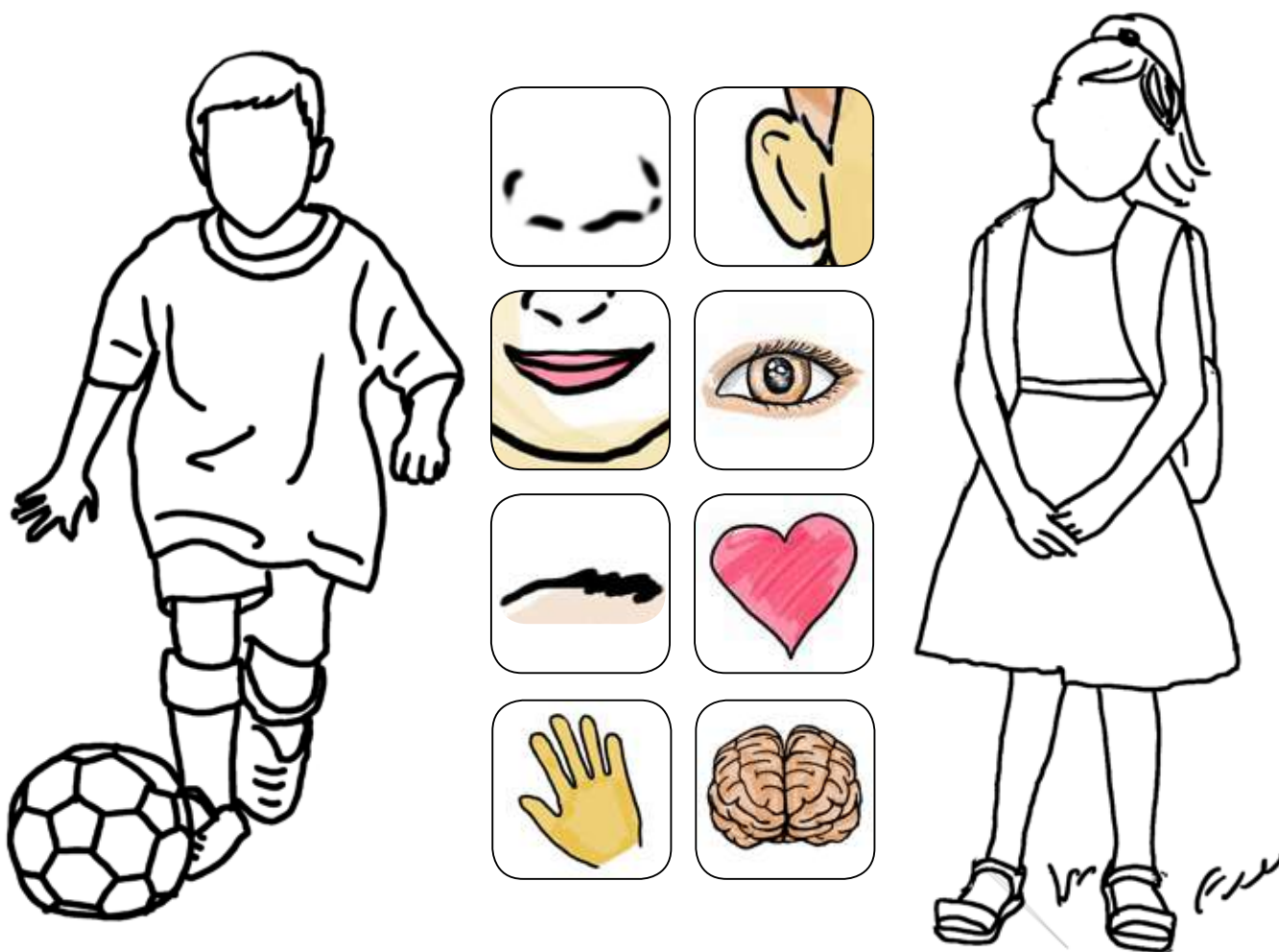
În data de 15 februarie se sărbătorește Ziua Internațională a Demonstrațiilor pentru Pace.

- Ce înseamnă pace pentru tine?
- Cum poți să contribui la asigurarea păcii în clasa ta? Dar în familia ta?

LECȚIA 20 – ÎNVĂȚ SĂ ASCULT!

DESCOPĂR

1. La comunicare participă întreg corpul. Discută ce organe sunt implicate în vorbire. Colorează-le pe silueta băiatului! Exemplu: Îmi folosesc mâinile atunci când explic ceva.
2. Atunci când ascultăm cu atenție, corpul nostru reacționează. Colorează pe silueta fetei ce părți ale corpului reacționează atunci când ascultăm! Exemplu: Atunci când mă mir, sprâncenele mele se ridică!

EXERSEZI!

3. Participă la un joc în pereche, verbal și folosind gesturi, pentru a transmite următoarele mesaje:

Ai coborât pârtia de ski fără să cazi.

Cineva ți-a distrus jocul.

Mama îți face o surpriză plăcută.

AM AFLAT!

Ascultarea este foarte importantă în comunicare. Să ascuți activ sau cu atenție înseamnă să te concentrezi asupra persoanei care vorbește, să înțelegi ideile și emoțiile acestuia.

Tu cum îi ascuți cu atenție pe cei cu care comunică?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

4. Discută fiecare dintre afirmațiile referitoare la ascultarea activă.
Desenează partea corespunzătoare a corpului implicate în ascultare:

PRIVEȘTE CĂTRE PERSOANA CARE VORBEȘTE!		VORBEȘTE CLAR ȘI CU VOCE POTRIVITĂ.	
GÂNDEȘTE- TE LA CEEA CE SPUI!		FII EMPATIC FAȚĂ DE PERSOANA CARE POVEȘTEȘTE.	
ASCULTĂ CU ATENȚIE CE SE SPUNE.		ÎNTOARCE CORPUL CĂTRE PERSOANA CARE VORBEȘTE!	

5. Participă, alături de colege/colegi, la jocuri de rol în care să interpretezi, pe rând, rolul de vorbitor și ascultător.

**Povestești unui coleg/unei colege
despre cum îți imaginezi școala.**

**Asculți o întâmplare dintr-o tabără,
trăită de un coleg/ o colegă.**

**Discuți cu un coleg/o colegă despre
activitățile preferate de la grădiniță.**

ACUM ȘTIU

În fiecare zi comunicăm cu cei din jur și îi ascultăm. **Totuși, nu numai oamenii comunică!**

- Tu cum comunici cu animalele de companie (cățelul sau pisica ta)?
- Dar cu plantele din casa/ apartamentul tău?

LECȚIA 21 – PRIETENI DE NĂDEJDE

DESCOPĂR

1. Discută cu un partener fiecare dintre situațiile de mai jos. Notează A de la ACCEPTABIL și N de la NEACCEPTABIL în fiecare dintre cercuri.

EXERSEZI!

2. Realizează desenul prietenului tău cel mai bun/ al prietenei tale cele mai bune. Argumentează în fața clasei ce apreciezi la acesta/aceasta și de ce sunteți prieteni.

AM AFLAT!

Prietenii sunt alături de tine și în momente de distracție, amuzament, dar și atunci când îți este greu. Prietenii se bucură de succesul tău și se întristează atunci când îți este greu. Prietenii își sar în ajutor unii altora. Ei sunt sinceri și își spun adevărul fără să se rănească.

Tu ai prieteni? Cine sunt aceștia?

De ce consideri că îți sunt prieteni?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Formulează trăsăturile unui bun prieten/ ale unei bune prietene. Găsește cât mai multe cuvinte care să exprime situația ilustrată:

4. Pentru a avea prieteni, tu trebuie să fii un bun prieten/ o bună prietenă. Realizează un desen prin care să-ți demonstrezi această calitate.

ACUM ȘTIU

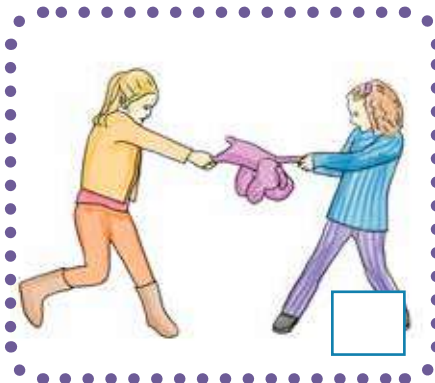
În data de 15 februarie se sărbătorește Ziua Internațională a Demonstrațiilor pentru Pace.

- Tu ai prieteni copii? Dar prieteni adulți? Dar prieteni animale?
- Cine sunt aceștia?
- Ce activități desfășurați împreună?

LECȚIA 22 – ÎNVĂȚ SĂ INTERACȚIONEZ

DESCOPĂR

1. Analizează imaginile de mai jos în care copiii interacționează. Decide în pereche dacă interacțiunea este adecvată (DA) sau nepotrivită (NU). Alcătuiți pe baza fiecărei imagini fiecare câte o propoziție.

EXERSEZ!

2. Analizează imaginea. Colorează personajele care interacționează adecvat.

AM AFLAT!

Oamenii intră în relații cu alți oameni, adulți sau copii. Aceștia pot fi asemănători sau diferiți. În orice interacțiune este important să tratăm cu respect interlocutorul. Deși diferiți, oamenii lucrează împreună, se apreciază și învață unii de la ceilalți.

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Discută despre interacțiuni nepotrivite la care ai fost martor/martoră în sala de clasă pornind de la imaginile de mai jos. Ce le poți recomanda copiilor care se poartă astfel? Oferă-le argumente pentru a-i convinge să-și schimbe comportamentul.

4. Alege personajele care au un comportament asemănător comportamentului tău. Explică în ce situații te-ai comportat la fel.

ACUM ȘTIU

Ziua de 13 martie a fost declarată Ziua Mondială a Plantațiilor Forestiere.

- Tu cum te porți cu mediul înconjurător?
- Cum protejezi pădurea?

LECȚIA 23 – ÎMPREUNĂ SUNTEM PUTERNICI!

DESCOPĂR

1. Descrie comportamentele copiilor din imagini. Ce realizează aceștia împreună?
Alcătuiește propoziții potrivite fiecărei imagini.

EXERSEZI!

2. Desenează și tu o situație în care ai realizat ceva împreună cu alte persoane.

AM AFLAT!

Oameni pot realiza împreună lucruri importante: se pot ajuta, sfătui, juca, învăța, sprijini și multe altele.

Tu ce fapte bune faci împreună cu ceilalți?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Înconjoară imaginile în care copiii protejează mediul înconjurător. Explică alegerea ta. Împreună cu un coleg / o colegă, oferă sfaturi pentru protejarea naturii.

4. Discută cu un coleg/o colegă în ce măsură ai trăit sau ai văzut situații similare celor din imaginile de mai jos. Formulează recomandări pentru cei care nu se comportă adecvat.

ACUM ȘTIU

Ziua de 21 martie a fost declarată Ziua Internațională pentru Eliminarea Discriminării Rasiale

- Ce înseamnă să fii discriminat?
- Tu ai trecut vreodată printr-o situație de discriminare?

LECȚIA 23 – PROIECTUL "MAI APROAPE DE ȘCOALĂ"

1. DE CE?

Pe măsură ce crești poți să fii de folos atât în familia, cât și în clasa ta. Pentru asta este important să comunici cu ceilalți, să faceți planuri, să vă ajutați. Cu fiecare acțiune, faptă bună, te apropii de școală și de calitatea de elev.

3. CUM?

Discută împreună cu ceilalți colegi și doamna profesoară acțiuni prin care puteți face fapte bune în grădinița sau comunitatea voastră.

Mica mea grădină. Crează un spațiu cu plante în sale de grupă. Îngrijește-le împreună cu colegii tăi/colegele tale.

2. CE?

Participă la jocuri prin care poți face fapte bune!

Responsabili cu mediul. Ecologizați împreună un spațiu verde din apropierea grădiniței. Implicați alături de voi și părinții sau bunicii.

ÎMPREUNĂ CU ELEVII ȘCOLII!

Discutați împreună cu doamna educatoare ce puteți face în colaborare cu elevii mai mari din școală pentru școala sau comunitatea voastră. De pildă puteți organiza o expoziție cu felicitări de paște pentru oamenii singuri din comunitate!

Împreună protejăm

fauna!

Discutați împreună ce animale sau păsări au nevoie de voi în vecinătate. Poate fi vorba de lebedele de pe lac care sunt hrănite greșit de către trecători. Ce puteți face?

Desenează pe cine mai poți ajuta?

Patrula de reciclare din clasă!

Puteți avea împreună grijă de resursele școlii: apă, electricitate, hârtie.

Desenează cum le economisești pe fiecare în parte!

Pe măsură ce crești, ești sprijin pentru copiii mai mici decât tine. Colorează și apoi desenează cum îi poți ajuta.

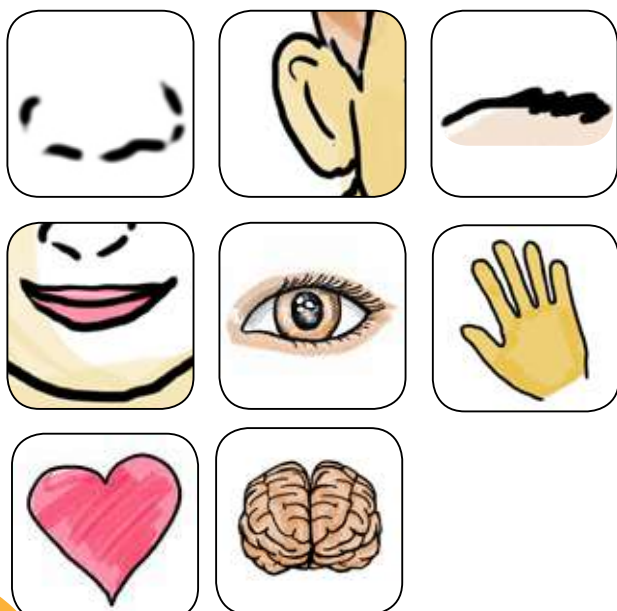

EVALUARE – TRĂIESC ÎMPREUNĂ CU SEMENII MEI. CE AM ÎNVĂȚAT?

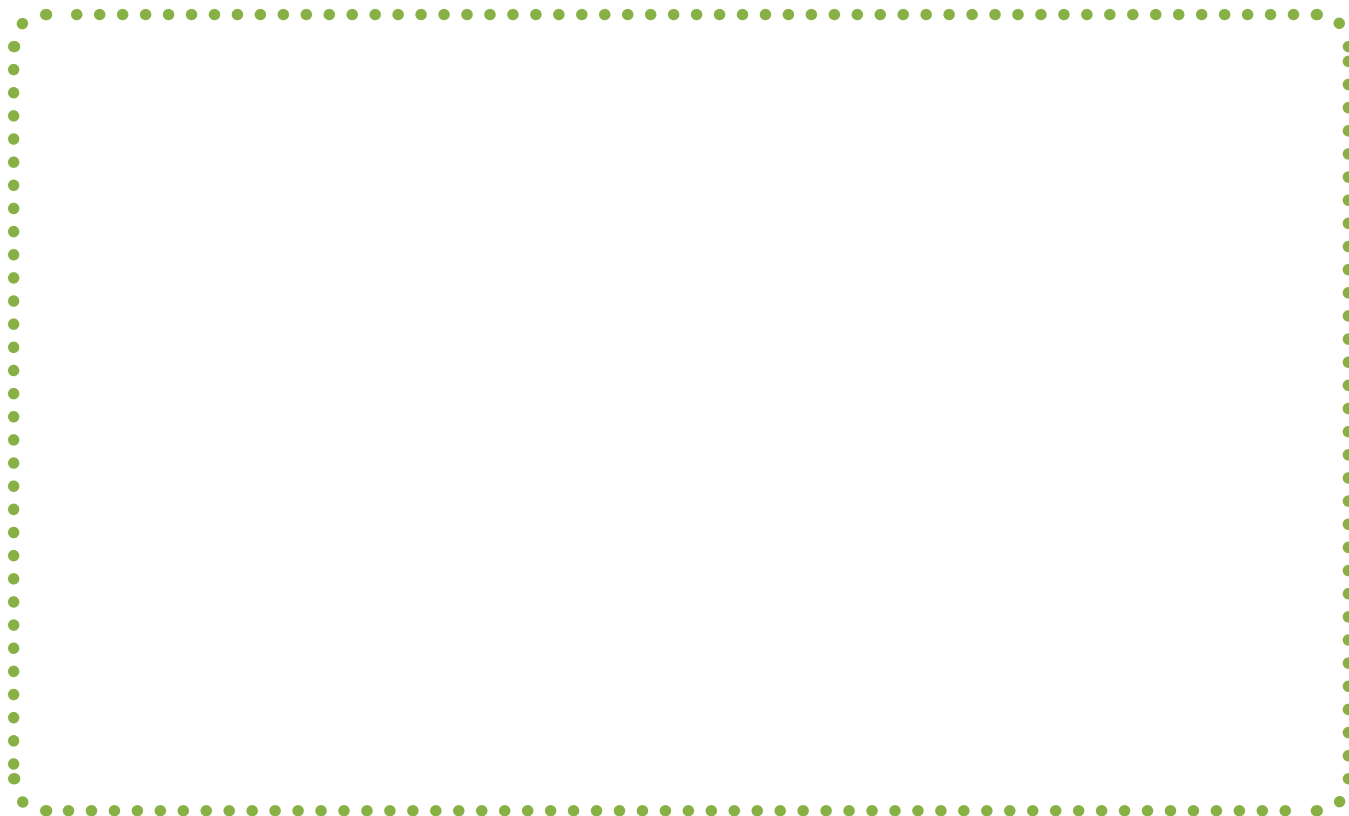
1. Alcătuieste o scurtă poveste pe baza imaginilor de mai jos. Spune povestea în fața clasei, folosind atât cuvinte, cât și gesturi.

2. Alcătuieste propoziții prin care transmiți cum poți fi un bun ascultător / o bună ascultătoare pornind de la părțile corpului.

3. Desenează o situație în care copiii comunică și interacționează potrivit.

4. Încercuiește ilustrațiile în care copiii colaborează, sunt prieteni. Argumentează alegerile tale.

Cum mă simt?

RECOMANDĂRI PENTRU CADRE DIDACTICE ȘI FAMILIE

CADRE DIDACTICE

- În toate contextele din clasă și din școală, încurajați interacțiuni ale copiilor în grupuri mari și mici, cu parteneri diverși, astfel încât fiecare să fie valorizat.
- Capacitatea de comunicare și interacțiune adecvată a copiilor este exersată în cadrul activităților de cooperare propuse, învățarea bazată pe proiect fiind o metodă foarte potrivită.
- Variați aranjarea copiilor în bănci, după diferite criterii, astfel încât să ajungă să cunoască cu adevărat toți colegii/toate colegele.
- Organizați jocuri în care fiecare copil să aibă un rol, în raport cu propriile calități.
- Monitorizați întotdeauna interacțiunile dintre copii; evidențiați colaborarea pozitivă, constructivă, comportamentele prosoziale, atitudinea de respect reciproc, întrajutorare etc. Intervenți atunci când observați situații de bullying și învățați-i pe copii cum să reacționeze.
- Încurajați copiii să accepte și părerile altora, să-i asculte, dar și să-și exprime opinia.
- Stimulați copiii să participe la jocuri de rol, având în minte exersarea vorbirii în public, dincolo de asumarea de roluri.

CADRE DIDACTICE ȘI FAMILIE

- Cititul adult – copil este foarte important. Citiți copiilor cel puțin 20 de minute în fiecare zi. Alegeți să citiți povești care evidențiază interacțiuni adecvate: vorbim pe rând, ne ajutăm, comunicăm, ascultăm etc.
- Încurajați copiii să se alăture altor copii/altui copil care se joacă sau care participă la o activitate specifică vârstei, chiar dacă nu este din grupul de prieteni.
- Discutați cu copiii despre prietenie, despre ce înseamnă să fii un prieten bun, despre nevoia de a avea un prieten, despre diferența dintre prieteni și colegi.
- Discutați cu copiii despre interacțiunile adecvate în context școlar și al familiei. Fiți un bun model. Copiii nu învață din ceea ce le spuneți, ci din ceea ce observați în comportamentul dumneavoastră.
- Oferiți copiilor exemplul de colaborare, întărind comportamentul respectuos și formulele de politețe.
- Creați copiilor posibilitatea de a interacționa în cadrul unor activități din sfera protecției mediului, dezvoltare durabilă, sănătate, alimentație sănătoasă, igienă, reducerea consumului de apă și energie electrică.
- Încurajați copiii să împartă cu ceilalți obiecte, dar și idei.

ACTIVITĂȚI PENTRU PĂRINȚI ȘI COPII PENTRU A FACILITA ÎNȚELEGEREA IMPORTANȚEI COMUNICĂRII

JOC PENTRU PĂRINȚI - COMUNICARE - ASCULTARE

Ascultarea activă

Desfășurați cu părinții, mama și tata, în cadrul unei ședințe cu părinții următorul joc. Invitați părinții să se așeze spate în spate. Oferiți unuia dintre parteneri o imagine simplă, de exemplu o casă din figuri geometrice, iar celuilalt o foaie albă și un creion. Persoana care are desenul în mână, trebuie să descrie formele și poziția lor cât mai clar, astfel încât partenerul să reproducă desenul pe foaie urmând instrucțiunile, dar fără să aibă acces la imagine.

La sfârșitul exercițiului cereți partenerilor să discute cum au realizat sarcina, dacă imaginea creată pe baza descrierii este similară cu modelul și de ce.

Astfel se discută despre importanța comunicării clare, precise, dar și a ascultării active.

DESPRE PUTEREA CUVINTELOR - PĂRINȚI

Invitați părinții la o întâlnire să se intereseze și să citească în avans pentru a discuta experimentele doctorului Masaru Emoto despre legătura dintre cuvinte și conștiință. Puteți viziona împreună experimentele acestuia pentru a discuta despre importanța cuvintelor pentru dezvoltarea copiilor și evoluția noastră ca oameni.

DESPRE PUTEREA CUVINTELOR - COPII

Desfășurați cu copiii jocuri la clasă, dar învățați-i pe părinți să le propună și acasă, cu scopul de a exersa capacitatea de ascultare a acestora.

Găsește comoara ascultând instrucțiunile este un astfel de joc, în care putem ascunde un obiect, iar copilul are ca scop să îl găsească. Cadrul didactic sau părintele îi va da diferite instrucțiuni pe drumul căutării, exersând capacitatea de ascultare, consolidând pozițiile spațiale, formele și culorile. E important să le transmitem copiilor sentimentul că găsirea comorii depinde de capacitatea lui de a asculta.

OFERIȚI PĂRINȚILOR ACEASTĂ POVESTE. O POT ADAPTA PARTICULARITĂȚILOR DE COMPORTAMENT ALE COPILULUI LOR.

CUVINTELE UITATE ALE LUI ANDREI

E dimineață. A venit timpul de plecare la grădiniță. Andrei nu e gata. Azi va merge cu verișoara lui Alexandra cu mașina. Plouă, e frig și mama s-a gândit să nu-l ducă la grădi prin vremea rece de noiembrie pe jos.

- Andrei, să zici Buna-dimineța când urci în mașina Iuliei.
- Știu eu ce am de zis, nu-mi spune tu! Răspunde Andrei țăfnos.

Mama rămâne în prag, iar Andrei urcă repede în mașină. Trânțește ușa bosumflat. Nu spune nimic din ce l-a rugat mama. Cuvintele lui uitate parcă se rostogolesc din mașină pe carosabil: Bună dimineța, Mulțumesc că m-ați luat și pe mine azi.

La grădiniță copiii sunt deja în activități, la centre. Lui Andrei îi place mult la centrul de Construcții. Acolo, Alex și Victor au construit o fortăreață. Fără să spună nimic, Andrei se repede și ia diverse piese:

- Vreau să construiesc și eu. Dați-mi piesele!

Alex și Victor țin de frică să nu li se dărâme construcția. Cuvintele uitate ale lui Andrei se rostogolesc parcă la baza fortăreței: Vă rog, vreau să construiesc și eu cu voi!

După un timp, copiii au ieșit în curte. Nu mai plouă, iar vântul de primăvară s-a potolit. Andrei aleargă, trece în viteză pe lângă Iza care alunecă și cade. Hainele i se murdăresc, iar fetița începe să plângă. Andrei aleargă mai departe, uitând cuvintele care se rostogolesc la picioarele Izei: Iartă-mă, n-am vrut să te împing.

Copiii li se face foame, iar lui Andrei îi place mult ciorba de perișoare. Educatoarea îl întreabă dacă mai servește o porție, iar el răspunde doar clătinând din cap.

- Poftă bună, Andrei, spune educatoarea, așteptând un răspuns. Dar cuvintele uitate rămân uitate, niciun Mulțumesc nu se aude dinspre masa lui Andrei.

Tata îl ia pe Andrei de la grădiniță. Ajunși acasă povestește fiecare cum le-a fost ziua. Andrei e obosit și merge la culcare devreme. În visul lui, toate cuvintele uitate își fac loc: Bună dimineța, Mulțumesc, Iartă-mă, Vă rog, toate îi aduc aminte de ce s-a întâmplat în ziua anterioară.

S-a făcut dimineață. Andrei se trezește și merge la bucatărie. Mama e acolo și aude un somoros Bună dimineța! Azi nu am de gând să mai pierd cuvintele!

Mama îl îmbrățișează cu căldură, încurajându-l să țină aproape cuvintele importante ca să aibă o zi minunată!

UNITATEA 5.

AȘTEPT CU NERĂBDARE ȘCOALA!

COMPETENȚE DE ÎNVĂȚARE

- Te familiarizezi cu rutinele din activitatea școlară.
- Înțelegi importanța învățării pentru propria persoană.
- Folosești tehnici simple de învățare.
- Manifesti atitudini pozitive față de învățare și față de școală.
- Îți exersezi limbajul, creativitatea, capacitatea de concentrare, atenția și memoria.

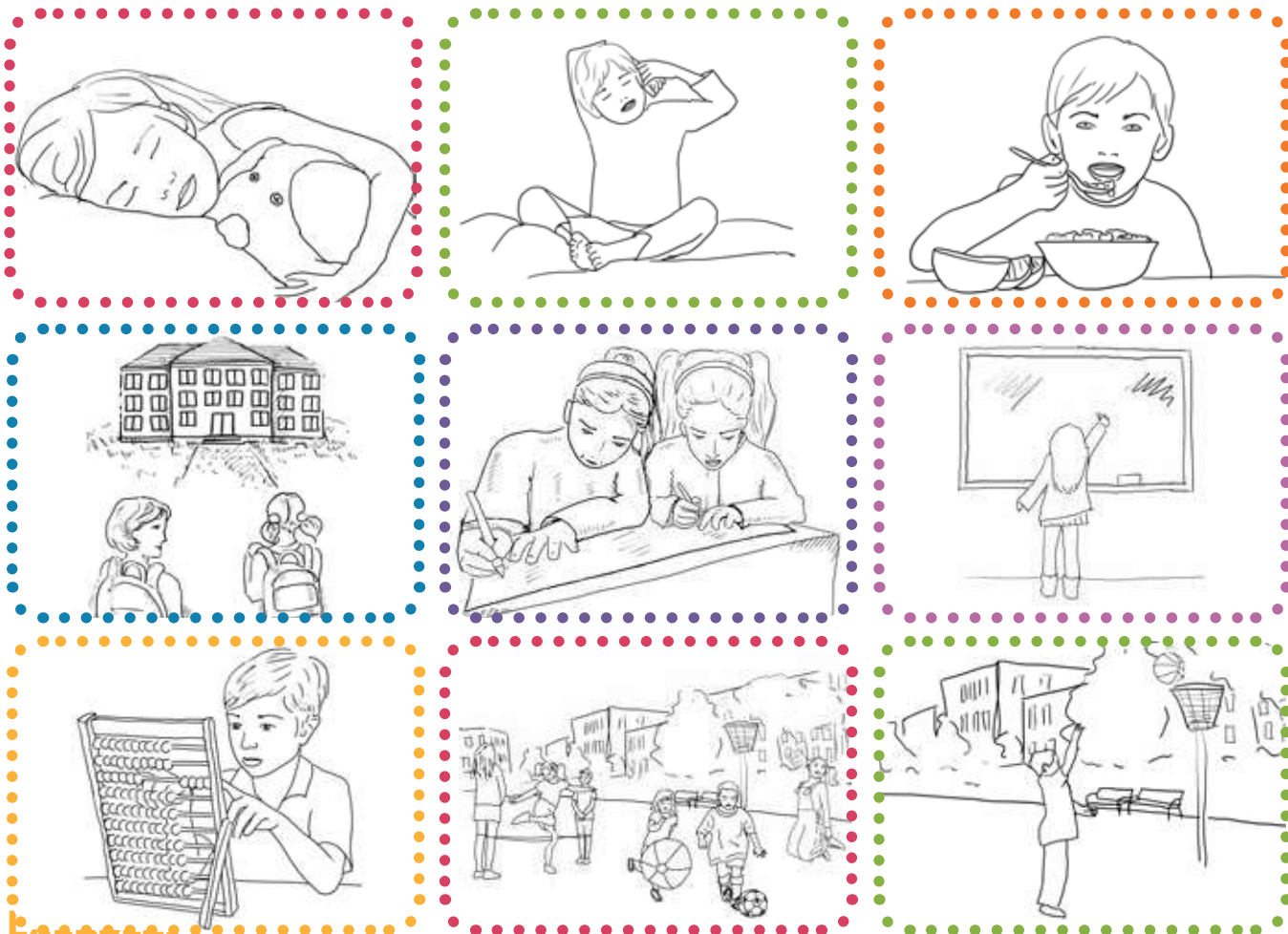
PROIECT

Pășesc cu încredere spre școală!

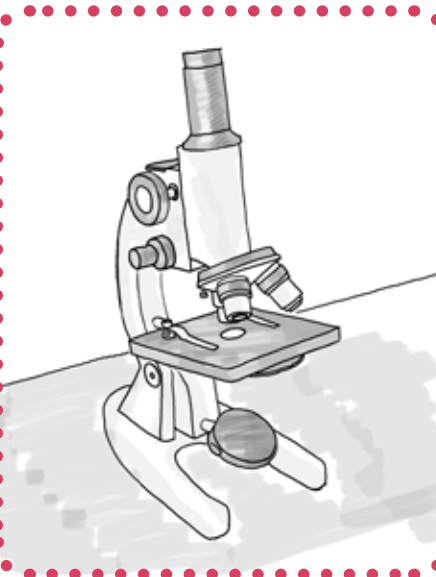
LECȚIA 25 – TOTUL DESPRE CLASA PREGĂTITOARE

DESCOPĂR

1. Colorează activitățile pe care consideri că le vei desfășura la clasa pregătitoare.

2. Discută despre cele două imagini. Identifică imaginea care reprezintă activități ale copiilor din clasa pregătitoare.

AM AFLAT!

În septembrie vei fi elev/ elevă în clasa pregătitoare. Va fi începutul unui drum care va dura cel puțin 11 ani. La școală vei putea să înveți multe lucruri interesante, să te joci, să experimentezi, să îți faci noi prieteni, să interacționezi cu adulți și copii.

Fiecare activitate la care participi te va ajuta să gândești, să te pregătești să fii autonom.

Ție îți place să înveți?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Citește și discută împreună cu colegii și colegele cum arată un orar al clasei pregătitoare:

LUNI	MARTI	MIERCURI	JOI	VINERI
Muzică și mișcare	Dezvoltare personală	Muzică și mișcare	Dezvoltare personală	Științele naturii
Limba și literatură română	Limba și literatură română	Limba și literatură română	Limba și literatură română	Limba și literatură română
Matematică	Limba modernă	Matematică	Matematică	Arte vizuale și abilități practice
Arte vizuale și abilități practice	Educație fizică	Religie	Educație fizică	

Ce reprezintă fiecare disciplină? Discută în grup ce vei studia în cadrul fiecărei discipline.

4. Realizează câte un simbol pentru disciplinele tale preferate. Ordonează în ordinea preferinței.

5. Ordonează activitățile așa cum crezi că se petrec la școală.

ACUM ȘTIU

În fiecare an, la începutul lunii septembrie, începe școala. Fiecare zi poate fi o sursă de bucurie și de învățare. Descoperi lumea și înveți să gândești.

- Tu despre ce crezi că vei învăța?
- Ce abilități ți-ar plăcea să îți dezvolti?

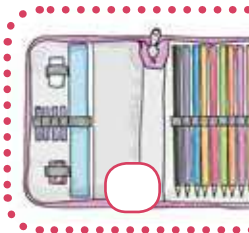
LECȚIA 26 – ÎNVĂȚ CUM SĂ ÎNVĂȚ!

DESCOPĂR

1. Colorează obiectele pe care un elev le poartă în ghiozdan sau le are la dispoziție în sala de clasă. Discută cu un coleg/o colegă ce te ajută fiecare să înveți.

2. Așa cum sunt obiecte care ne ajută să învățăm, sunt și obiecte sau situații care ne încurcă învățarea în clasă. Marchează cu un x aceste obiecte sau situații!

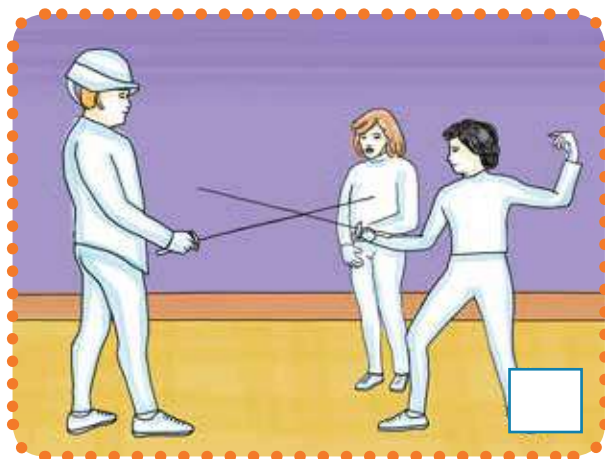
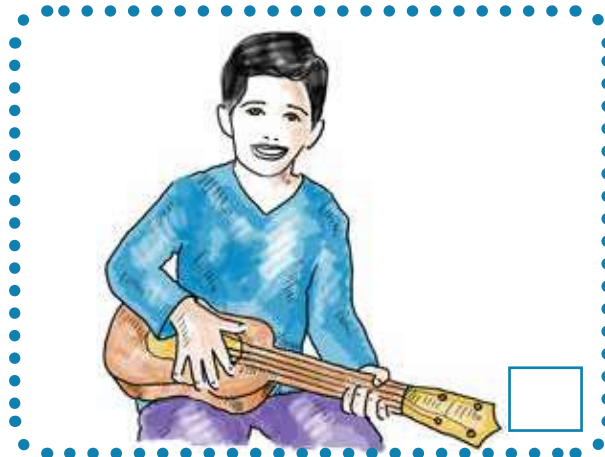
3. Desenează un obiect care te ajută să înveți cât mai multe lucruri interesante. Povestește cum îl folosești și ce ai învățat ultima dată când l-ai utilizat.

AM AFLAT!

Oamenii învață încă de la naștere, toată viața lor. Oamenii învață în moduri diferite. Unii au nevoie să vadă imagini, alții rețin mai bine atunci când ascultă, iar alții când interpretează, modelează sau își folosesc corpul. Toți învățăm mai bine atunci când le explicăm altora și atunci când facem singuri.

Tu cum înveți cel mai ușor lucruri noi?

4. Stabilește cum învață copiii în fiecare dintre imagini. Formulează propoziții pentru a descrie fiecare situație. Notează situațiile prin care ți-ar plăcea să înveți și tu.

5. Desenează o situație în care înveți cât mai bine.

ACUM ȘTIU

În data de 7 aprilie se sărbătorește Ziua Mondială a Sănătății.

- Tu cum poți să ai grijă de sănătatea ta, în școală și acasă?

LECȚIA 27 – ÎNVĂȚ SĂ MĂ ORGANIZEZ!

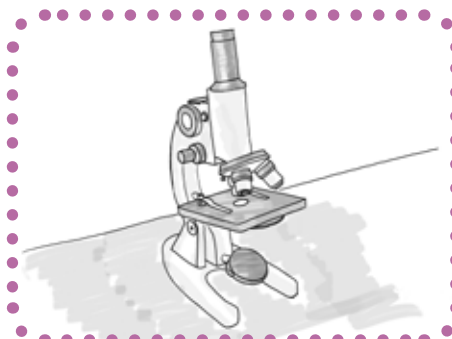
DESCOPĂR

1. Analizează imaginile de mai jos. Discută cum te organizezi la fiecare dintre orele ilustrate, pentru a obține cele mai bune rezultate. Scrie sau desenează cea mai importantă condiție!

Echipament

Liniște

EXERSEZ

2. Participă la un concurs pe echipe. Formulează cât mai multe idei despre cum te poți pregăti de seara cât mai bine pentru ziua de școală. Câștigă echipa care formulează cele mai multe propoziții corecte.

Exemple:

Îmi pregătesc ghiozdanul.

Îmi așez unifoma/hainele.

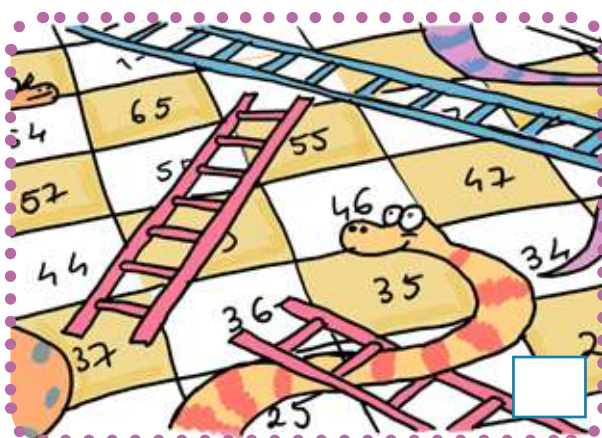
AM AFLAT!

Pentru a obține performanțe la școală este important să fii pregătit/pregătită. Aceasta înseamnă să fii odihnit/odihnită, motivat/motivată să înveți, dar și să fii organizat/organizată pentru ziua de curs. E important să ai cu tine toate instrumentele și echipamentele necesare, să ajungi la timp etc.

Tu cum te organizezi acum pentru ziua de grădiniță?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Negociază împreună cu ceilalți colegi la ce activități/jocuri poți participa în timpul pauzei, la școală. Alege trei activități pe care le poți iniția, organiza sau conduce tu. Realizează un semn distinctiv în cazul lor.

4. Participă la jocuri de rol alături de colegii tăi/colegele tale privind responsabilitățile pe care le poate avea un școlar mic acasă și la școală.

Acasă ajut la bucătărie la curățat legumele.

Acasă îmi aranjez jucăriile din cameră.

În clasă ud florile.

În clasă șterg tabla.

În clasă aranjez obiectele de studiu pe care le folosim împreună.

Acasă, după ce mănânc, pun vasele în chiuvetă.

ACUM ȘTIU

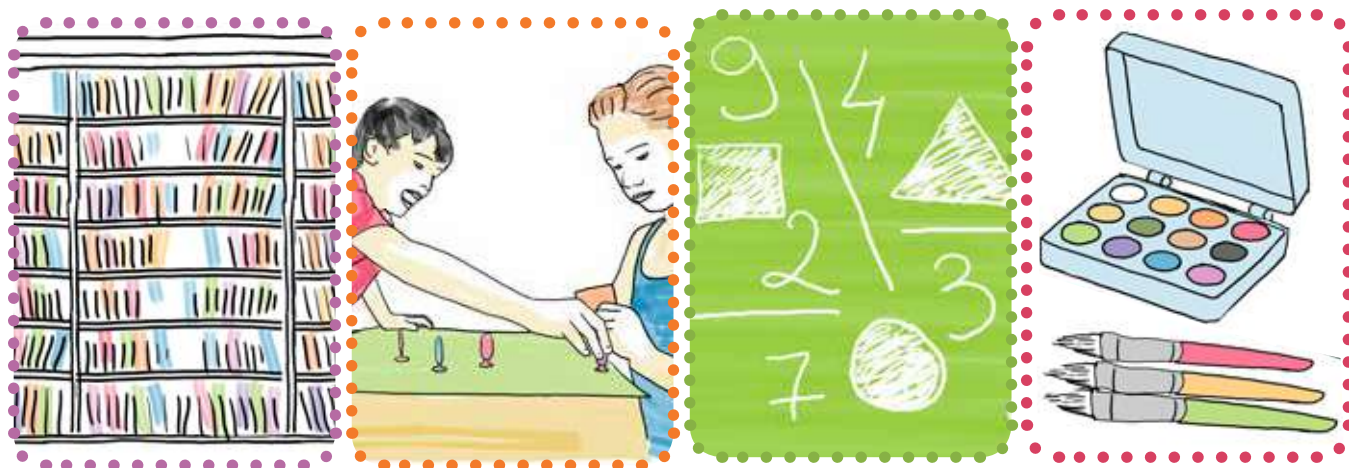
În data de 22 aprilie se sărbătorește Ziua Mondială a Pământului.

- Spune cum poți să contribui la sănătatea Planetei Pământ?

LECȚIA 28 – BUCURIA DE A ÎNVĂȚA

DESCOPĂR

1. Discută cu colegii și colegele ce știi și ce vrei să afli la fiecare dintre disciplinele reprezentate în imaginile de mai jos.

2. Desenează fețe vesele în dreptul activităților care te interesează și care îți stârnesc curiozitatea. Motivează alegerile tale.

EXERSEZ

3. Desenează una dintre pasiunile tale din timpul liber. Prezintă colegilor tăi această pasiune.

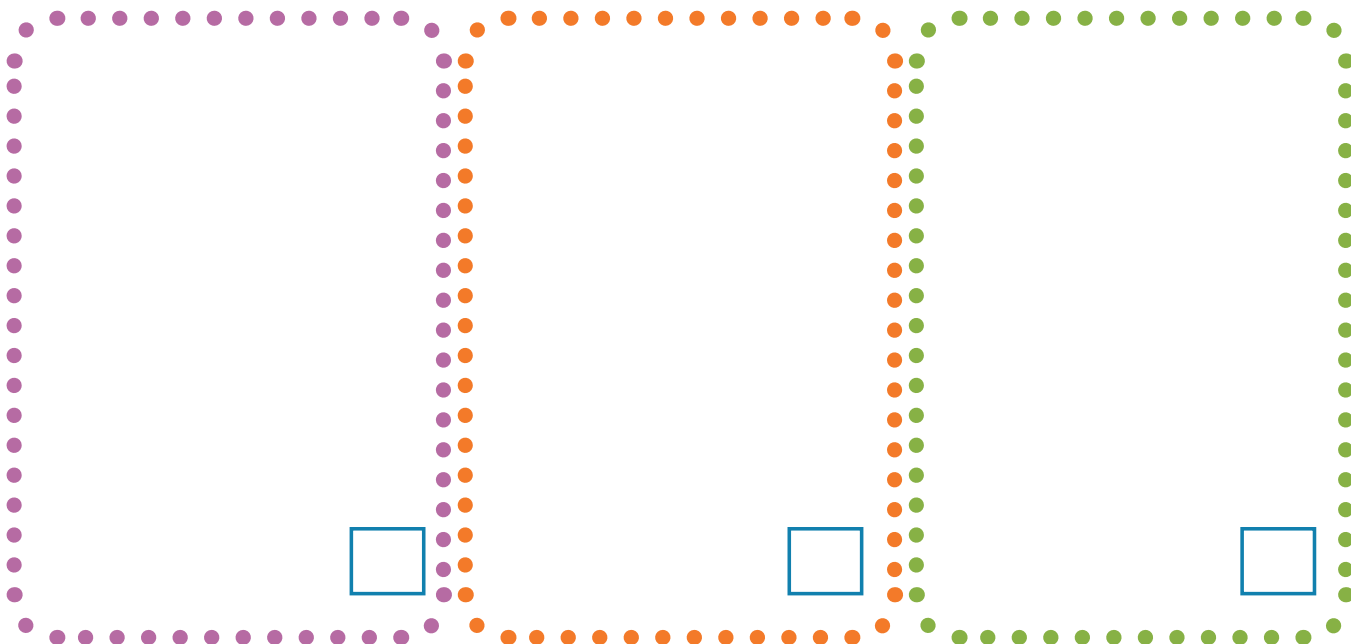
AM AFLAT!

Fiecare ființă umană se naște curioasă, capabilă să învețe. Reținem mult mai mult atunci când avem o stare de bine. Fiecare persoană are propriile interese, pasiuni și curiozități.

Tu ce pasiuni ai? Dar curiozități? Ce emoții îți trezește ție mersul la școală? Dar activitățile pe care le desfășori în context școlar?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

4. Desenează 3 dintre activitățile care îți aduc bucurie. Scrie în cerc un număr care reprezintă cât de mult îți place activitatea respectivă, folosind o scală de la 1 la 10, unde 10 reprezintă maximum.

5. Învățarea se produce în foarte multe locuri, contexte, atât la școală, dar și în afara ei. Discută despre posibilele contexte în care poți să înveți în clasa pregătitoare.

6. Desenează o temă/activitate sau un obiect în legătură cu care ești foarte curios/curioasă.

ACUM ȘTIU

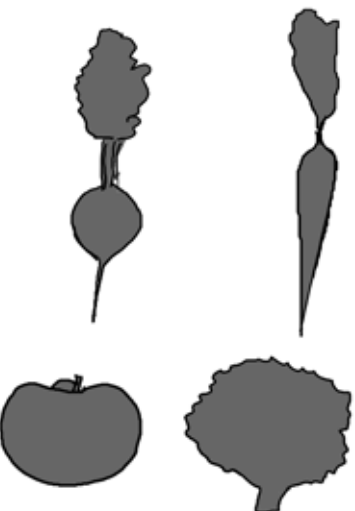
În data de 7 mai aniversăm Ziua Mondială a Radioului.

- Tu ascuți vreo emisiune la radio?
- Știi că există un radio numai pentru copii?
- Ce emisiuni ți-ar plăcea să ascuți la radio?
- Despre ce ai putea să înveți de la radio?

LECȚIA 29 – BUCURIA DE A ȘTI!

DESCOPĂR

1. Organizează un concurs cu un coleg/o colegă. Răspunde la fiecare dintre întrebările/sarcinile asociate imaginilor următoare:

		
Care dintre mijloacele de transport nu merge pe roți?	Unește fiecare animal cu hrana preferată.	Găsește umbra legumelor?

- Ce ai simțit când ai știut răspunsul?
- Ce ai simțit când ai greșit răspunsul?
- De obicei ești atent/atență atunci când ai de rezolvat o sarcină?
- În ce condiții te concentrezi cel mai bine?

EXERSEZ

2. Realizează un desen în care să folosești: 2 pătrate, 2 dreptunghiuri, 1 triunghi, 2 cercuri. Ce constatăi dacă analizezi desenele clegilor/colegelor?

AM AFLAT!

Pentru a învăța cât mai multe lucruri este important să îți concentrezi atenția.

Greșeala este o sursă de învățare.

Tu îți concentrezi atenția cu ușurință?

La ce tipuri de activități ești mai atent/atență?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Marchează cu ✓ imaginile în care copiii manifestă atenție. Discută cu ceilalți colegi/celelalte colege de ce este important să fii atent/atență la școală. Doar copiii trebuie să fie atenți sau și adulții? De ce?

4. La ce îți folosește să fii atent în fiecare dintre situațiile ilustrate mai jos:

5. Dovedește atenție și concentrare, apoi reprodu fidel desenul din dreapta:

ACUM ȘTIU

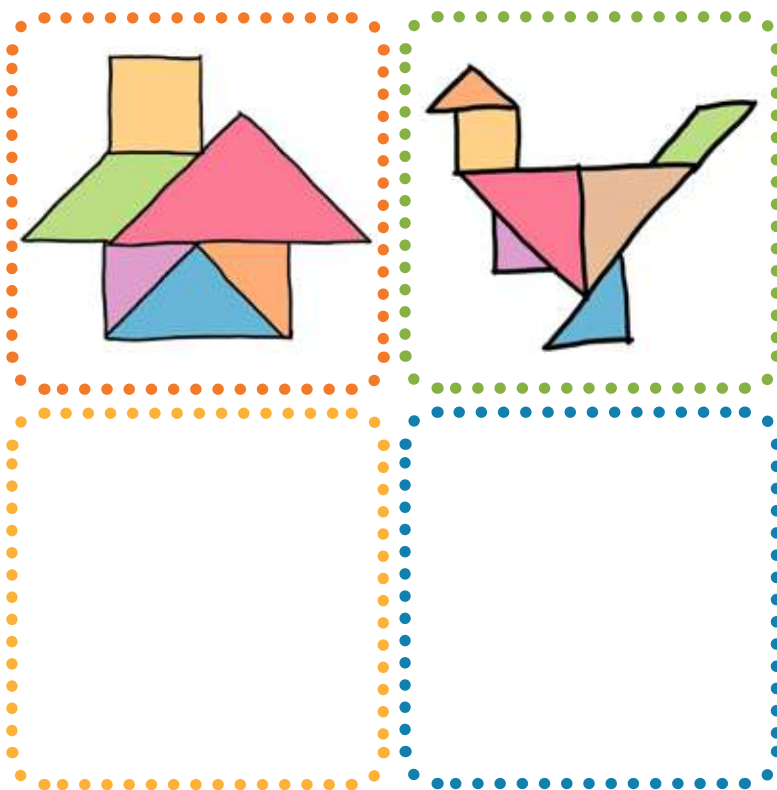
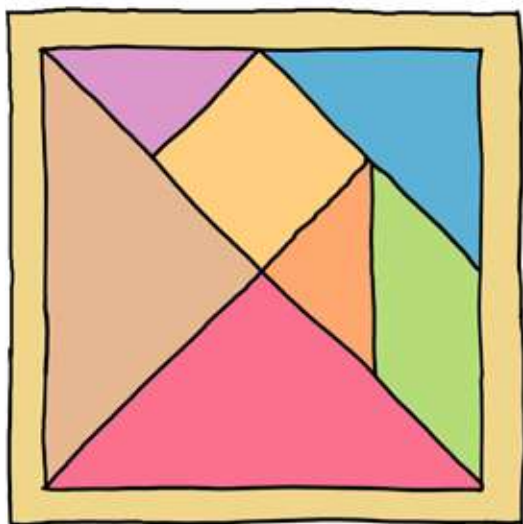
Ziua de 7 mai a fost declarată Ziua Internațională a Crucii Roșii.

- Tu ce știi despre Crucea Roșie?
- Cât de important este să ne ajutăm? Tu când și pe cine ai ajutat ultima dată?

LECȚIA 30 – JOC ȘI ÎNVĂȚARE!

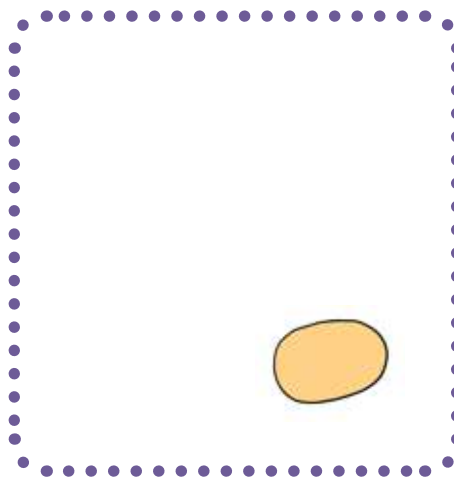
DESCOPĂR

1. Ai jucat vreodată tangram? Confeționează-ți cele 7 piese și creează modele cât mai diferite. Completează pătratele cu cel puțin două modele. Analizează-le pe cele ale colegilor. Ce observi?

EXERSEZ

2. Completează desenele, după imaginația ta. Ce ai desenat?

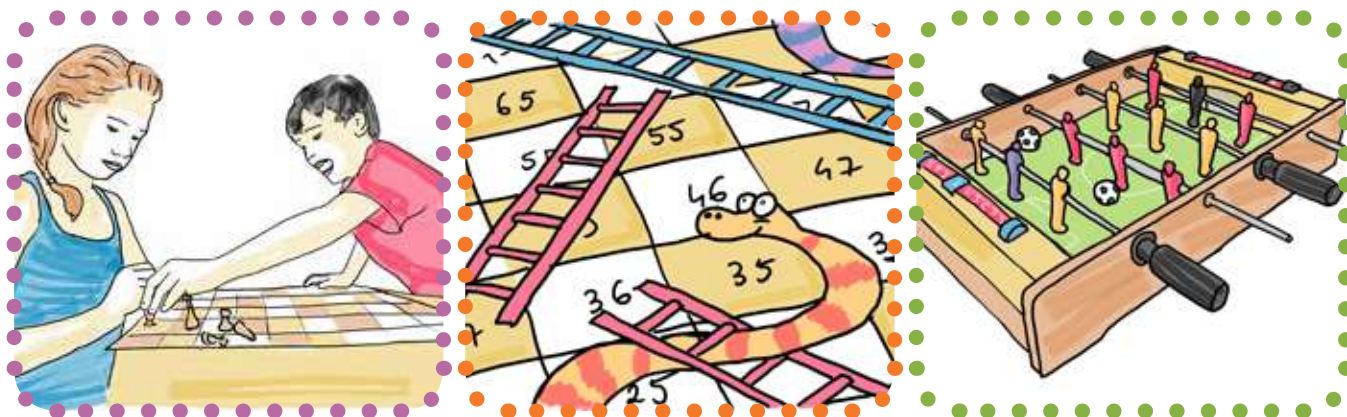
AM AFLAT!

Oamenii gândesc și rezolvă problemele diferite. Ca să gândească și să fie autonomi, copiii trebuie să se joace și să experimenteze. Jocul reprezintă munca copiilor. În joc copiii își dezvoltă creativitatea și învață să socializeze cu ceilalți.

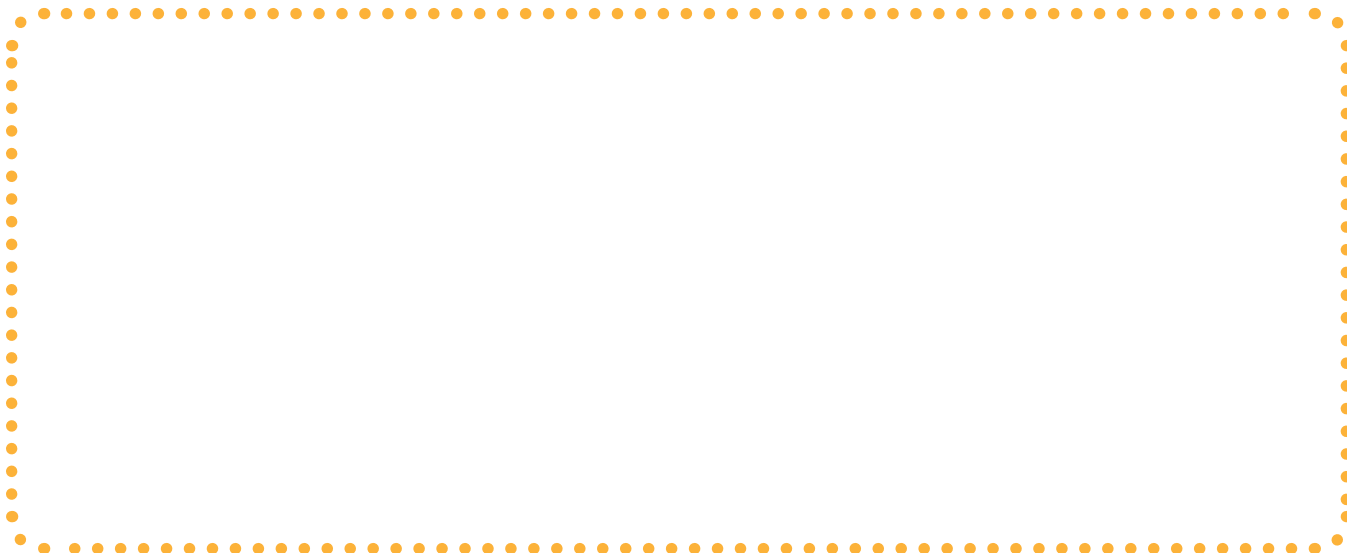
Tu ce ai învățat din ultimul joc pe care l-ai jucat?

LUCRĂM ÎMPREUNĂ!

3. Analizează împreună cu ceilalți colegi jocurile ilustrate mai jos. Ce poți să înveți din fiecare joc? Care dintre jocuri este potrivit pentru pauzele de la școală?

Desenează o imagine cu jocul tău favorit. Povestește ce exersezi atunci când îl practici.

4. Gândește și identifică soluții pentru a rezolva următoarele situații:

Trebuie să mergi la un concurs de alergări și ți s-au rupt pantofii sport.

Ai oră de desen și ți-ai uitat culorile acasă.

Pe când jucai Șotronul, te-ai certat cu cel mai bun prieten. Cum poți să remediezi problema?

Continuă povestea:
"A fost odată ca niciodată o clasă cu copii care se jucau împreună..."

ACUM ȘTIU

Ziua de 18 mai a fost declarată Ziua Sportului și Ziua Internațională a Muzeelor

- Tu ai vizitat vreodată un muzeu? Care a fost acesta? Ce ai învățat de acolo?
- Ai fost vreodată pe un stadion? Ce sport se practica?

PROIECTUL "PĂȘESC CU ÎNCREDERE SPRE ȘCOALĂ!"

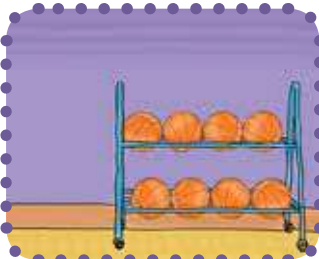
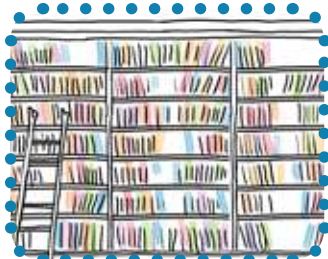
1. DE CE?

Peste puțin timp, vei deveni școlar/școlăriță! Este important să cunoști înainte școala la care vei merge. Astfel, acomodarea va fi mult mai ușoară. Cunoșcând regulile și rutinele din noua instituție vei putea să răspunzi mai bine tuturor, să înveți și să ai succes.

3. CUM?

Pregătește-te, împreună cu ceilalți colegi și doamna educatoare, să faci cunoștință cu viitoarea ta școală! Gândește-te să formulezi întrebări cu tot ce vrei să afli.

Elaborează diferite felicitări cu urări pentru elevii și profesorii cu care te vei întâlni!

2. CE?

Participi alături de colegii tăi la o vizită la școala din comunitate!

Respectă regulile de circulație pe drumul spre școală! Recapitulează regulile de politețe la școală!

Participă la turul ghidat al școlii. Află unde se află sălile de clasă, grupul sanitar, biblioteca, sala de sport, locul de joacă etc. Gândește-te ce îți place cel mai mult. Reflectează ce vei povesti părinților despre aceasta vizită.

Întreabă despre elementele de identitate ale școlii: uniformă, ecuson, echipament de sport.

Creează o uniformă pe care ai prefera să o îmbraci când vei fi școlar/școlăriță!

Discută care este orarul zilei și instrumentele necesare în fiecare caz.

Află care sunt obiectele școlarului pe care le vei folosi în clasa pregătitoare. Colorează-le!

Discută despre pauze. Află câte minute durează și care sunt jocurile permise!

Află din discuții cu profesorii și elevii despre drepturile și responsabilitățile școlarilor, de exemplu care este politica în legătură cu telefonul mobil.

LECȚIA 31. EVALUARE – MĂ BUCUR SĂ ÎNVĂȚ! CE AM ÎNVĂȚAT?

1. Gândește-te la perioada din grădiniță și răspunde la următoarele întrebări.

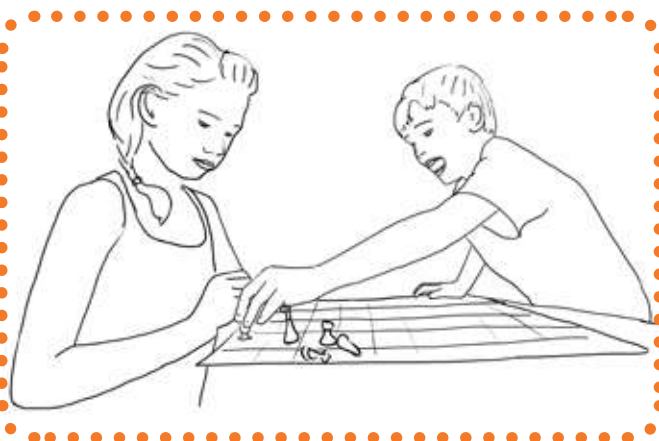
La grădiniță am învățat să....

Îmi plac foarte mult activitățile de ...

Atunci când învăț ceva nou, mă simt ...

Vreau să învăț deoarece ...

2. Numește sporturile din imaginile de mai jos. Colorează activitatea sportivă pe care crezi că o vei practica în clasa pregătitoare.

3. Formulează cât mai creativ declarația ta despre învățare!

A large rectangular area enclosed by a dotted orange border, intended for a student to write their statement about learning.

4. Discută despre fiecare din imaginile de mai jos. Marchează ilustrațiile care îți solicită atenția și concentrarea.

5. Desenează două obiecte care te ajută să înveți.

6. Desenează o activitate din grădiniță la care ai participat și din care ai învățat ceva interesant.

Cum mă simt?

RECOMANDĂRI PENTRU CADRE DIDACTICE ȘI FAMILIE

CADRE DIDACTICE

- Răspundeți întrebărilor copiilor, exersați activități de observare a schimbărilor din jur și încurajați copiii să adreseze întrebări.
- Utilizați metoda Știu! Vreau să știu! Am învățat! pentru variate teme de interes pentru copii.
- Organizați cu ajutorul copiilor și al părinților un colț de interes din domeniul științei în sala de clasă.
- Realizați mici experimente științifice cu copiii (ex: creșterea plantelor, combinații de culori, materiale etc.).
- Propuneți copiilor mici proiecte pe care să le organizeze singuri (ex: sărbătorirea unui coleg).
- Încurajați copiii să inventeze jocuri. Practicați-le cu toată clasa.
- Oferiți sprijin suplimentar copiilor cu cerințe educaționale speciale.
- Folosiți Scaunul autorului. Oferiți copiilor șansa de a-și exprima opinia în cadrul diverselor activități. Încurajați zilnic copiii să prezinte în fața grupului întâmplări, jocuri, filme, povești, încurajând limbajul verbal și nonverbal.

CADRE DIDACTICE ȘI FAMILIE

- Urmăriți cu copiii emisiuni de știință la radio sau diverse posturi TV din domeniile științei, accesibile vârstei copiilor; urmăriți activ aceste emisiuni, oferind explicații și răspunzând la întrebări. Reluați conținutul discutat prin aplicații în viața de zi cu zi. (de exemplu, cum funcționează aspiratorul, ce este un ocluzor).
- Încurajați copiii să descopere, să caute și apreciați efortul depus.
- Oferiți copiilor materiale interesante (enciclopedii, reviste, cărți) adecvate vârstei copiilor.
- Vizitați împreună muzee, parcuri, grădina zoologică sau botanică și discutați cu cei mici despre viața plantelor și a animalelor.
- Oferiți copilului posibilitatea de a vă ajuta atunci când realizați variate activități în bucătărie.
- Răspundeți cu răbdare întrebărilor copilului, oferind informații suplimentare.
- Oferiți copiilor, cu diverse ocazii, jocuri utile, care să dezvolte creativitatea, curiozitatea, să educe atenția etc.
- Utilizați întrebări deschise în conversațiile cu copiii, în care să încurajați formularea răspunsurilor elaborate.
- Fiți flexibili în realizarea unor sarcini cu copiii, astfel încât să devină creativi și să găsească soluții variate.
- Încurajați participarea copiilor la discuții care privesc viața lor.

EDUCATOARELE POT PREGĂTI TRANZIȚIA CĂTRE ȘCOALĂ

- **Creșteți autonomia copiilor.** Implicați copiii în activități de rutină pe care le pot face fără ajutorul personalului.
- **Atrageți copii în activități de învățare și stimulați permanent curiozitatea copiilor.**
- **Învățați-i pe copii cum să relaționeze cu covârșnicii, să negocieze și să-și stabilească împreună scopurile.**
- **Invitați diferite învățătoare** să susțină activități în clasa de preșcolari.
- **Dezvoltați împreună cu copiii din școala primară diferite proiecte.** Valorizați preșcolarii cu ceea ce pot face.
- **Citiți cu copiii cărți despre frecventarea școlii,** cum ne pregătim pentru a face față cât mai bine acestui moment.
- **Vizitați o școală din apropiere și răspundeți tuturor întrebărilor copiilor despre această etapă de viață.**

ȘCOALA POATE PREGĂTI TRANZIȚIA DE LA GRĂDINIȚĂ

- **Organizați Ziua porților deschise** când părinții pot vizita școala și pot cunoaște învățătoarele pentru viitoarele clase pregătitoare.
- Organizați evenimente cu participarea preșcolarilor, astfel încât să cunoască specificul școlii.
- Desfășurați **proiecte** la nivelul școlii în care aveți ca invitați preșcolarii de la grădinițele din apropiere.
- Organizați grupuri de discuții sau cluburi între preșcolari și școlari.
- Participați împreună cu copiii la activități extracurriculare.

OFERIȚI PĂRINȚILOR ACEASTĂ POVESTE. O POT ADAPTA PARTICULARITĂȚILOR DE COMPORTAMENT ALE COPILULUI LOR.

ALEXA ȘI NOUA EI ȘCOALĂ MARE

Alexa începe școala, la clasa pregătitoare. Este foarte nerăbdătoare, dar în același timp, în sufletul ei simte neliniște. Când se gândește la școala cea mare și la viitorii colegi, și ei la fel de mari, nici nu-i vine să mănânce! Uneori se gândește că mai bine ar sta acasă cu bunica!

Mama o ia în brațe și merge cu ea aproape de streășina casei unde este un cuib de rândunele. Toată vara, cuibul a fost casa lor. Acum se pregătesc să plece, toamna este aproape.

- Alexa, ești ca rândunelele mici care nu vor să-și părăsească cuibul.

Alexei îi plăceau mult rândunelele și după amiază s-a dus în curte unde era liniște și putea să le vorbească în voie. Vroia să le spună despre școala cea nouă și mare. Despre cum se teme să nu se piardă sau că va începe să plângă atunci când nu va înțelege ce spune învățătoarea. Văzuse uniforma, iar nasturii erau tare greu de închis, iar butonii de la jachetă se tot desfăceau.

- Cât aș vrea să fiu și eu pasăre, ca voi. Aș zbura, fără să mă mai îngrijorez de noua școală sau de nasturii greu de închis.

Atunci observă una din rândunele care era jos, pe iarbă și nu putea zbura la cuib. Se scutura toată de frig sau de durere.

Alex o chemă pe mama și împreună au dus pasărea în bucătărie. I-au făcut cuib din cutia de pantofi noi de școală ai Alexei. I-au dus apă și firmituri de pâine, dar rândunica nu părea înfometată. Totuși, în atmosfera caldă a bucătăriei pasărea s-a liniștit, iar bătăile inimii ei s-au calmat.

În acea seară, mama și Alexa au pregătit lucrurile pentru școală: uniforma cu nasturi, ghiozdanul, penarul cu creioane negre și culori, preferatele Alexei, cutia pentru pachetul de mâncare.

Noaptea s-a lăsat peste casă, iar Alexa a visat tare rău. Se făcea că era o pasăre mică și care nu putea să zboare, iar alte păsări mai mari râdeau de ea. Deodată a simțit brațele mamei în jurul ei și și-a dat seama că a fost doar un vis.

Intrată în bucătărie, Alexa a descoperit că rândunica era mult mai bine. Deja sărise din cutia de pantofi și încerca să zboare.

- Se simte mai bine, mama! Ce fericită sunt!

- Îți dau drumul să zbori! Du-te la tine la cuib. O să ai grijă de tine de acum așa cum va trebui să am și eu grijă de mine la noua școală!

Rândunica și-a luat zborul și de pe pervaz a urcat în cuib. De acolo s-a uitat către Alexa. Era timpul să se pregătească de școală.

De mâna părinților, Alexa a intrat în curtea mare, plină de copii. A ajuns acolo unde copiii de la clasa pregătitoare stăteau în rând. Doamna învățătoare le zâmbea tuturor. Pe măsură ce se alăturau grupului, îi prezenta și îi încuraja. Apoi au intrat în școala cea mare și au văzut clasele, grupurile sanitare pentru fete și pentru băieți, cabinetul medical, atelierul de pictură, de informatică și sala de festivități. În spatele școlii era și un teren de joacă cu câteva aparate pentru cei mai mici dintre școlari. Clasa a fost cea mai frumoasă surpriză. Colțul de citit a atras-o pe Alexa din primul moment. Și alți copii se uitau cu jind la colțul cu cărți. După câteva minute, de Alexa s-a apropiat o fetiță cu cozi împletite și ochelari cu rame mari.

- Și mie îmi plac cărțile! Vrei să fim prietene?

Au stat de vorbă cu doamna învățătoare și au aflat multe încă din prima zi de școală: cui îi place să meargă cu bicicleta, cine are un animal de casă, cui îi place muzica... Fusesse o zi plină de emoții, dar și de speranță.

În seara aceea, Alexa s-a visat iarăși pasăre, dar de data asta putea să zboare peste case și grădini, chiar și peste noua școală mare.

În fiecare zi care a trecut Alexa și-a făcut noi și noi prieteni. La sfârșitul săptămânii, doi dintre colegi, o fată și un băiat, au venit să se joace chiar la ea acasă. Și pe când se jucau ele în grădină, au auzit ciripit vesel de păsări. În cuibul de rândunele era zarvă mare, așa cum era și în curte. Și Alexa, dar și rândunica cea mică se pregăteau de aventura vieții lor, înconjurate de prieteni.

LECȚII DE SINTEZĂ- GHID SPECIFIC DE CONSILIERE ȘI ORIENTARE PENTRU SPRIJINIREA TRECERII ÎN CICLUL SUPERIOR LA CLASA PREGĂTITOARE

- Am învățat mai multe despre mine!
- Mă prezint cu încredere!
- Știu ce pot să fac!
- Îi apreciez pe ceilalți!

- Aștept cu bucurie să merg la școală!
- Am învățat cum să îmi alung tristețea!
- Îmi gestionez frica!
- Îmi stăpânesc furia!

- Valorizez diferențele dintre oameni!
- Am aflat că toți oamenii au drepturi!
- Îi respect pe ceilalți!
- Îi ajut pe cei din jurul meu!

- Comunic cu ceilalți!
- Aplic regulile de comunicare!
- Știu să ascult!
- Prietenia este importantă pentru mine!

- Învăț cum să învăț!
- Îmi folosesc creativitatea!
- Îmi exersează atenția!
- Sunt curios/curioasă să descopăr școala mea!

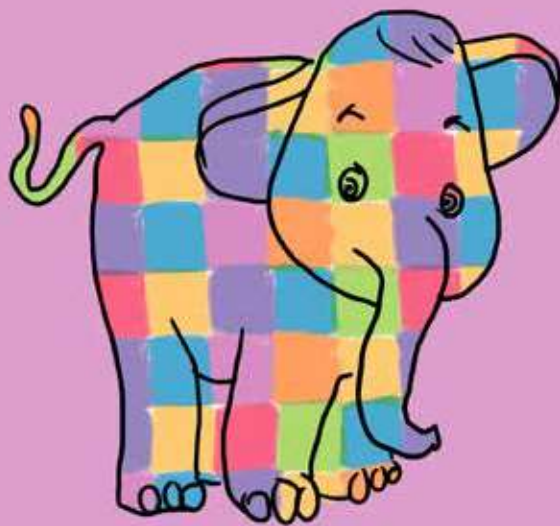
LECȚIA 32 – ÎNCEP ȘCOALA!

DESCOPĂR

1. Ascultă și dezbate împreună cu colegii și colegele povestea Elefantului Elmer.

Elefantul Elmer este multicolor. El aduce bucurie și veselie lângă ceilalți elefanți. Totuși, să fie diferit poate fi uneori dificil, așa că Elmer s-a hotărât să fie la fel ca ceilalți.

- Ce a hotărât Elmer să facă pentru a nu mai fi diferit? Cum a procedat?
- Cum au trăit ceilalți elefanți plecarea lui?
- Ce au simțit când s-a întors printre ei?
- Cum l-au recunoscut, deși era la fel ca înfățișare?
- Ce a învățat Elmer din această experiență?
- Tu în ce moment al poveștii ești de acord cu el? În ce moment ești de altă părere?
- Ce ai reținut din această poveste?

EXERSEZ

2.

Realizează un desen al prietenilor tăi în care toți copiii seamănă între ei. Gândește-te cum i-ai putea recunoaște!

Realizează un desen al prietenilor tăi, așa cum sunt ei în realitate!

3. Încercuiește emoția pe care o trăia Elmer de câte ori își aducea aminte că nu arată ca ceilalți elefanți.

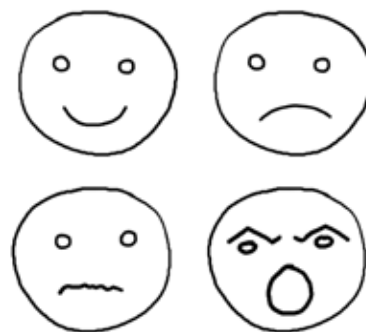

4. Desenează-l pe Elmer atunci când era trist și preocupat.

5. Colorează animalele cu care s-a întâlnit Elmer în drumul lui.

6. Încercuiește emoția cu care l-au primit înapoi ceilalți elefanți.

AM AFLAT!

În curând vei merge la școală! Ai încredere în tine! Fii mândru/mândră de ceea ce ești! Atunci când tu ești mulțumit(ă) cu tine, și ceilalți te vor respecta.

Nu uita regula de aur: **Poartă-te cu ceilalți așa cum îți dorești ca ei să se poarte cu tine!**

Ca să ai prieteni, este important să fii un bun prieten! Ascultă-i și ajută-i pe cei care au nevoie de tine!

La școală vei învăța multe lucruri noi și interesante. Fii atent(ă), creativ(ă) și curios(curioasă)! Întreabă dacă nu înțelegi, cere ajutor dacă nu te descurci! O să înveți prin joc, dar și cu efort! Fii perseverent(ă)

Acceptă-te așa cum ești! E important să crezi în BINE!

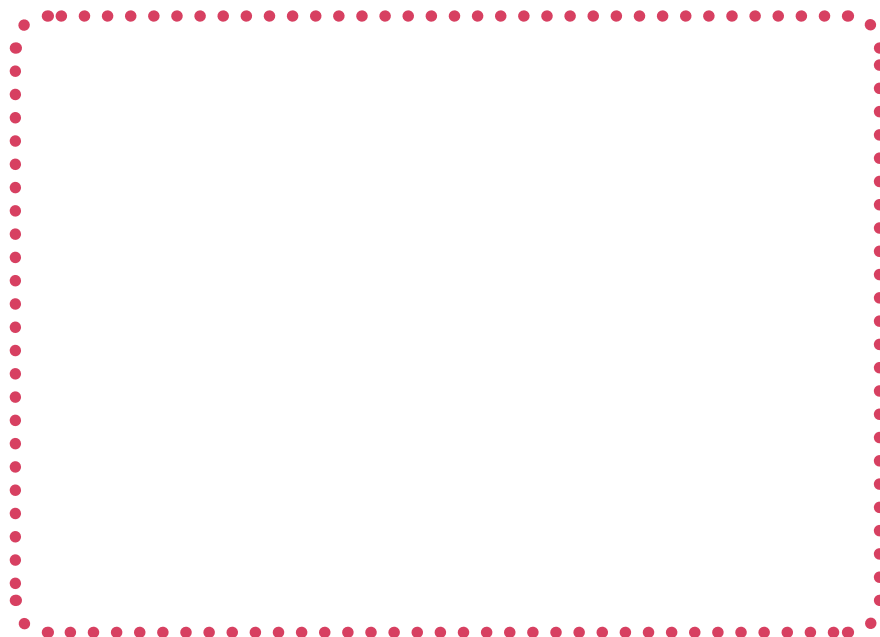
Este OK să fii TU, bucură-te că ești diferit!

LECȚIA 33 EVALUARE FINALĂ

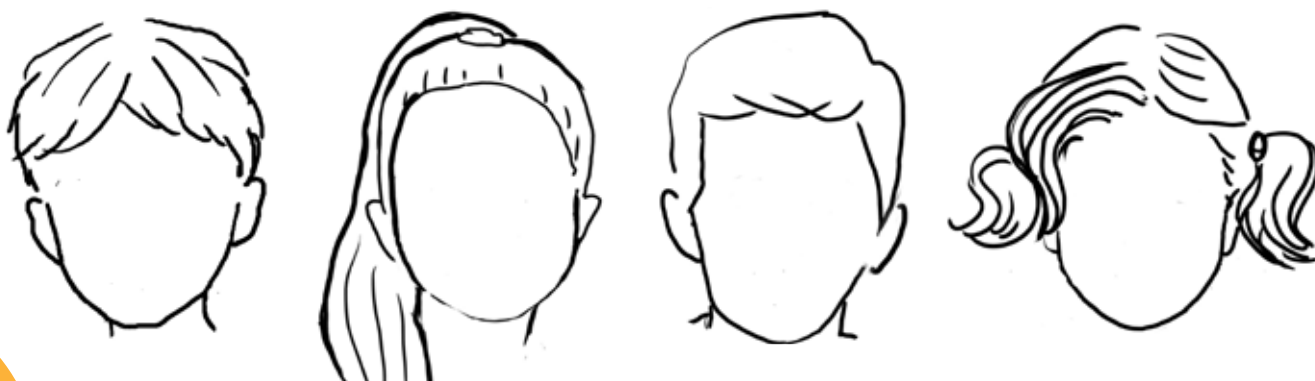
1. Privește imaginea. Încercuiește emoțiile pe care crezi că le simt copiii care merg la școală.

2. Realizează-ți autoportretul când te gândești că vei merge la școală. Încercuiește emoția pe care o simți în acest moment.

3. Imaginează-ți că aceștia vor fi colegii tăi de școală. Completează chipurile copiilor, astfel încât să fie cât mai diferiți. Seamănă cu prietenii tăi? Ți pot deveni prieteni?

4. Colorează obiectele școlarului.

5. Realizează desene, respectând indicațiile.

ȘCOALA MEA

CLASA MEA

EU, ȘCOLAR/ȘCOLĂRIȚĂ

GHIODANUL MEU

GÂNDURI LA FINAL DE AN ȘCOLAR

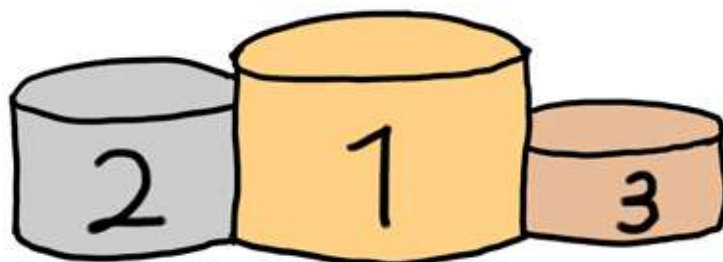
Realizează un top al **celor mai importante lucruri învățate** din acest an! Poți să desenezi sau să scrii, așa cum poți!

Realizează un top al **celor mai atractive activități** din acest an! Poți să desenezi sau să scrii, așa cum poți!

Realizează un top al **evenimentelor de neuitat** din acest an! Poți să desenezi sau să scrii, așa cum poți!

RECOMANDĂRI PENTRU PROFESORI

Principii privind procesul tranzițiilor

adaptare după Gould, Terry în Transition in the Early Years – From Principle into Practice

1. Tranziția, prin tot ceea ce include, reprezintă un proces și nu un eveniment care are loc într-o anumită săptămână, zi, la începutul sau la sfârșitul unui semestru.

2. Toți adulții implicați în procesul de tranziție ar trebui să fie foarte bine informați și ar trebui să aibă o înțelegere comună a procesului tranziției.

3. Informațiile care circulă în procesul de tranziție ar trebui să ia în considerare cât mai multe aspecte pozitive, astfel încât copiii să construiască pornind de la succesul pe care îi experimentează de timpuriu în noul mediu.

4. Construirea unor relații pozitive cu părinții/aparținători și lucrul în parteneriat cu aceștia este crucial pentru succesul procesului tranziției care se asigură că vin în întâmpinarea cerințelor individuale.

5. Caracteristicile unui proces lent și eficient de tranziție includ: comunicarea, flexibilitatea și organizarea.

TRANZIȚIA E UN
PROCES, NU UN
EVENTIMENT!

BUNĂSTAREA
COPILULUI ESTE
ÎN CENTRUL
UNUI PROCES DE
TRANZIȚIE!

FORMAREA PE TEMA
TRANZIȚIEI ESTE
O PREOCUPARE
A ÎNTREG
PERSONALULUI
INSTITUȚIEI DE
ÎNVĂȚĂMÂNT!

CONSULTAREA CU
PĂRINȚII ESTE
ESEȚIALĂ!

FORMULAȚI
PROCEDURI
CLARE PRIVIND
TRANZIȚIILE!

6. Parteneriatul cu alți profesioniști formează o parte integrantă a unui proces de tranziție de succes și ajută la înțelegerea faptului că o gamă largă de nevoi ale copiilor și ale părinților sunt îndeplinite în mod adecvat.

7. Lucrul cu multiagenții care împărtășesc informații și lecții despre informații vitale în procesul de tranziție este esențial.

8. Tranziția ar trebui condusă cu foarte mare receptivitate și înțelepciune, întotdeauna având în centrul procesului nevoile emoționale, sociale și educaționale ale copiilor.

9. Procedurile privind o tranziție eficientă se bazează pe o politică incluzivă conform reglementărilor în vigoare.

10. Tranziția include consultare cu copiii la nivelul adecvat, permițându-le acestora să-și exprime ideile, gândurile și emoțiile.

VOCEA COPIILOR
TREBUIE SĂ SE
AUDĂ ÎN PROCESUL
TRANZIȚIEI!

PERSONALUL
DIDACTIC ARE
NEVOIE DE
COLABORARE CU
ALȚI PROFESIONIȘTI
PENTRU A RĂSPUNDE
CERINȚELOR
ELEVILOR!

TRANZIȚIILE TREBUIE
SĂ FIE FLEXIBILE!

INSTITUȚIILE
CARE CONSIDERĂ
TRANZIȚIILE O
PRIORITATE, AU
SUCCES!

PROCEDURILE
PRIVIND
TRANZIȚIILE
TREBUIE REVIZUITE
ÎMPREUNĂ CU
TOȚI PARTENERII
INTERESAȚI!

BIBLIOGRAFIE ORIENTATIVĂ

- Boca, Cristiana (coord.) (2014) Gata pentru școală. Modul pentru educatoare, ediția a doua, București, MEN-UMPFE
- Botiș, A., Mihalca, L. (2007) Despre dezvoltarea abilităților emoționale și sociale ale copiilor, fete și băieți, cu vârsta până în 7 ani – Ghid pentru cadrele didactice din învățământul preșcolar, București, UNICEF, Centrul Parteneriat pentru Egalitate
- Bane, Collen (2004) Bună dimineața, mă bucur că ești aici. Manualul cadrului didactic pentru întâlnirea de dimineață, București, Editura Romedia
- Ciolan, L. (2008) Învățarea integrată-fundamente pentru un curriculum transdisciplinar, Iași, Editura Polirom
- Dunlop, Aline – Wendi, Fabian, Fabian Hilary (2007) Informing transition in the early years, London, Open University Press
- Gardner, H. (2006) Inteligențe multiple – Noi orizonturi, București, Editura Sigma
- Rae, Tina (2014) Supporting Successful Transition from Primary to Secondary School – A Programme for Teacher, London, Routledge
- Șchiopu, U., Verza, E. (1997) Psihologia vârstelor. Ciclurile vârstelor, București, Editura Didactică și Pedagogică
- Tomșa, Gh., Oprescu, N. (2007) Bazele teoretice ale psihopedagogiei preșcolare, București, Editura V&I Integral

PROGRAM PRIMAR

Ghid pentru trecerea de la grădiniță la școală

Editor: C&T Strategic Business Partners

Beneficiar: Inspectoratul Școlar Județean Arad

Data: Mai 2019

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin
Programul Operațional Capital Uman 2014-2020

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod
obligatoriu poziția oficială a Uniunii Europene sau a
Guvernului României